

پردازش تصاویر دیجیتال (بخش پنجم)

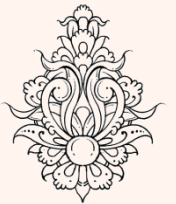
تبدیل فوریه ۲

دانشگاه شهید بهشتی
پاییز ۱۴۰۳
احمد محمودی ازناوه

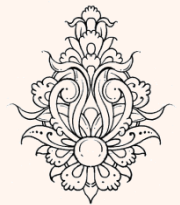
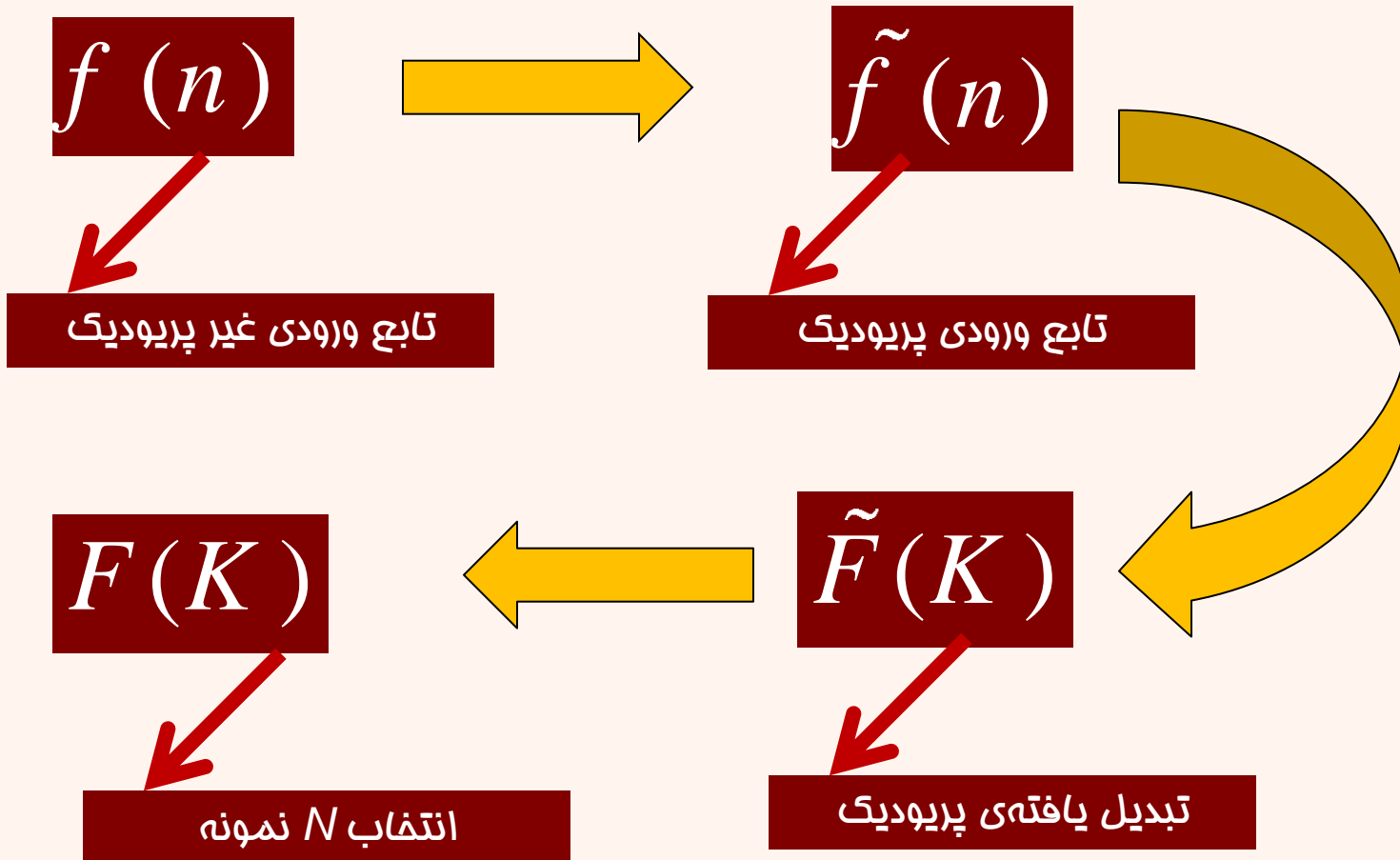
فهرست مطالب

- تصاویر پایه‌ی تبدیل فوریه‌ی گسسته‌ی دوبعدی
- تحلیل در حوزه‌ی فرکانس
- فیلتر پایین‌گذر گاوسی
- تحلیل سایر فیلترها

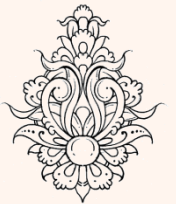
فرآیند محاسبه‌ی DFT

به گونه‌ای دیگر می‌توان به DFT نگاه کرد:
سیگنال در دامنه‌ی مکان را به صورت متناوب درآمده و سپس از آن
تبدیل فوریه گرفته می‌شود.

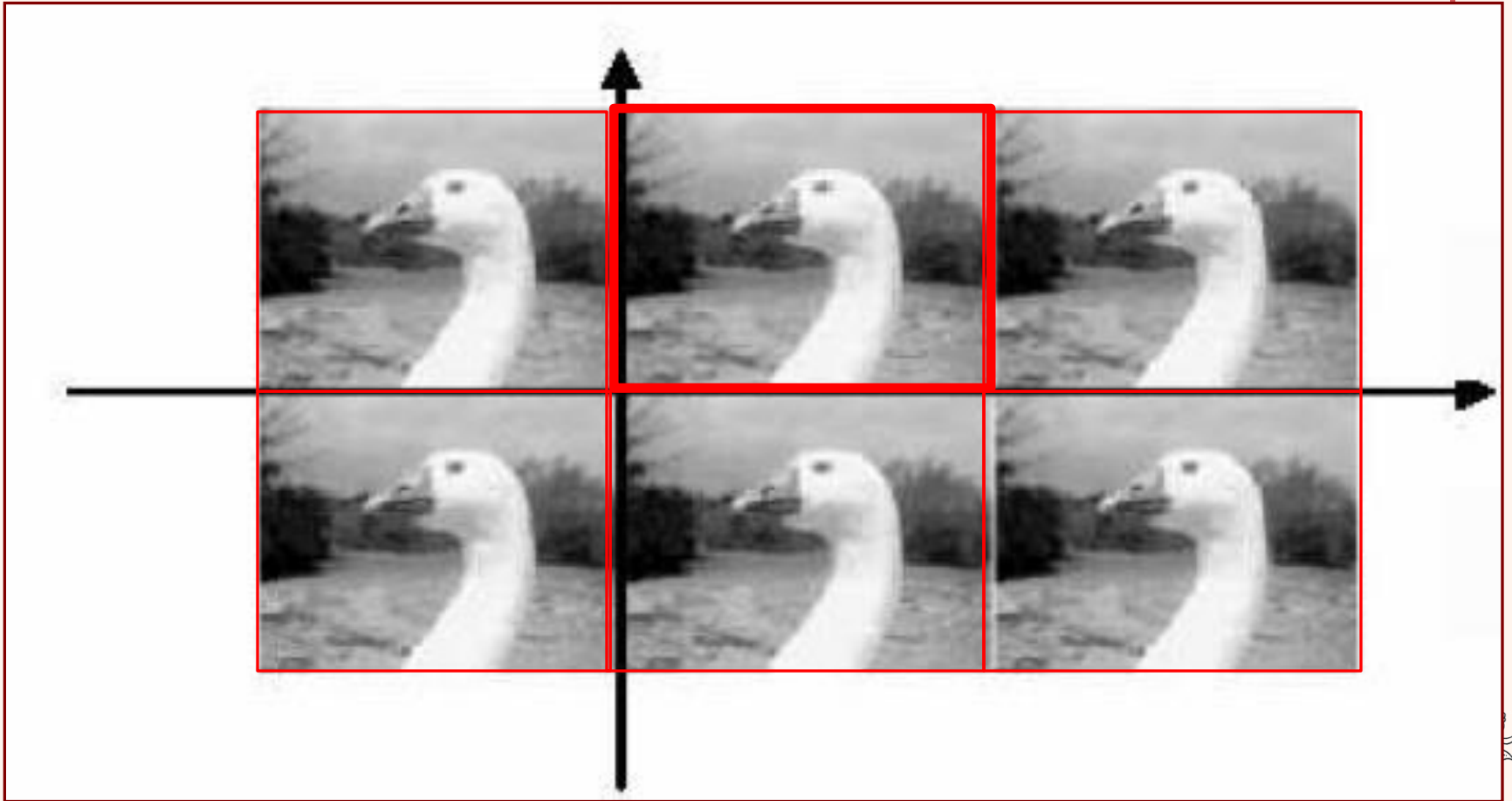

تبدیل فوریه گسسته (ادامه...)

- برای محاسبات کامپیوتری از تبدیل گسسته فوریه (DFT) استفاده می‌شود.
- به همین جهت برای پردازش تصویر دیجیتال هم خواهیم داشت:
- همانند تبدیل گسسته فوریه یک بعدی می‌باید ماتریس تصویر ابتدا متناوب گردد.

متناوب نمودن تصویر

چگونگی متناوب کردن تصویر (سیگنال دو بعدی)

تبدیل گسسته‌ی یک بعدی

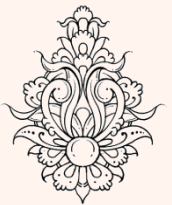
$$\{ z(n) \} \Leftrightarrow \{ Z(k) \}$$
$$n, k = 0, 1, \dots, N-1$$
$$W_N = \exp\{ -j2\pi / N \}$$

$$\begin{cases} Z(k) = \frac{1}{\sqrt{N}} \sum_{n=0}^{N-1} z(n) \cdot W_N^{nk} \\ z(n) = \frac{1}{\sqrt{N}} \sum_{k=0}^{N-1} Z(k) \cdot W_N^{-nk} \end{cases}$$

• ماتریس یکانی DFT به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$F_{n,k} = \left\{ \frac{1}{\sqrt{N}} W_N^{nk} \right\}, \quad 0 \leq k, n \leq N-1$$

- بردارهای پایه‌ی تبدیل یکانی DFT ستون‌های F^T یا همان F است. (زیرا F ماتریسی متقارن است).
- تذکر: برای این که ماتریس تبدیل یکانی باشد، رابطه‌ی تبدیل در $\sqrt{N}$ ضرب شده است.

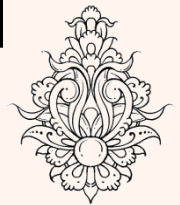

$$X(K) = \sum_{n=0}^{N-1} \alpha(K, n)x(n)$$

ماتریس تبدیل

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & W_N & W_N^2 & \dots & W_N^{(N-1)} \\ 1 & W_N^2 & W_N^4 & \dots & W_N^{2(N-1)} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & W_N^{(N-1)} & W_N^{2(N-1)} & \dots & W_N^{(N-1)(N-1)} \end{bmatrix}$$

$$W_N = \exp\{-j2\pi / N\}$$

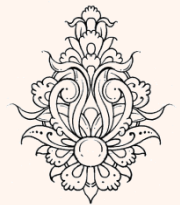
ماتریس تبدیل یک بعدی (چهار نمونه)

For $N = 4$

$$\begin{bmatrix} X(0) \\ X(1) \\ X(2) \\ X(3) \end{bmatrix} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & W_4^1 & W_4^2 & W_4^3 \\ 1 & W_4^2 & W_4^0 & W_4^2 \\ 1 & W_4^3 & W_4^2 & W_4^1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x(0) \\ x(1) \\ x(2) \\ x(3) \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow X = \mathbf{F}x$$

$$\mathbf{F} = \left\{ \frac{1}{\sqrt{N}} W_N^{nk} \right\} = \left\{ \frac{1}{\sqrt{N}} e^{-j\frac{2\pi}{N}nk} \right\}$$

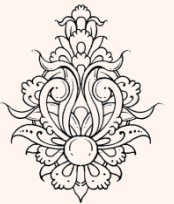
ماتریس تبدیل یک بعدی (ادامه...)

$$X(0) = x(0)1 + x(1)e^{-j2\pi\frac{0}{4}} + x(2)e^{-j2\pi\frac{2(0)}{4}} + x(3)e^{-j2\pi\frac{3(0)}{4}}$$

$$X(1) = x(0)1 + x(1)e^{-j2\pi\frac{1}{4}} + x(2)e^{-j2\pi\frac{2(1)}{4}} + x(3)e^{-j2\pi\frac{3(1)}{4}}$$

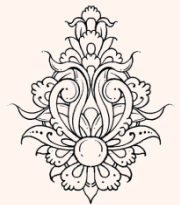
$$X(2) = x(0)1 + x(1)e^{-j2\pi\frac{2}{4}} + x(2)e^{-j2\pi\frac{2(2)}{4}} + x(3)e^{-j2\pi\frac{3(2)}{4}}$$

$$X(3) = x(0)1 + x(1)e^{-j2\pi\frac{3}{4}} + x(2)e^{-j2\pi\frac{2(3)}{4}} + x(3)e^{-j2\pi\frac{3(3)}{4}}$$

ماتریس تبدیل یک بعدی (ادامه...)

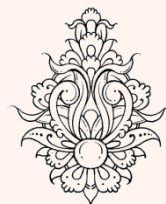
$$\begin{bmatrix} X[0] \\ X[1] \\ X[2] \\ X[3] \end{bmatrix} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -j & -1 & j \\ 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & j & -1 & -j \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x[0] \\ x[1] \\ x[2] \\ x[3] \end{bmatrix}$$

ماتریس تبدیل یک بعدی (مثال)

$$x = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

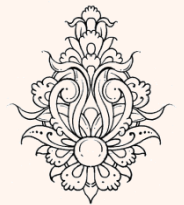
$$\begin{bmatrix} X[0] \\ X[1] \\ X[2] \\ X[3] \end{bmatrix} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -j & -1 & j \\ 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & j & -1 & -j \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

ماتریس تبدیل یک بعدی (چهار نمونه)

$$x = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} X[0] \\ X[1] \\ X[2] \\ X[3] \end{bmatrix} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -j & -1 & j \\ 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & j & -1 & -j \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix}$$

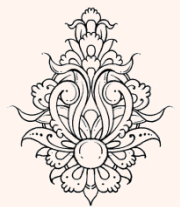

تبدیل معکوس

$$X = Wx \rightarrow DFT$$

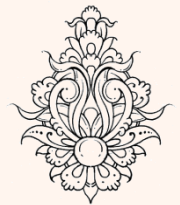
$$x = W^H X \rightarrow IDFT$$

- به وسیله‌ی دستور *fft* می‌توان DFT یک سیگنال را محاسبه نمود.

$Y = \text{fft}(X,n)$ returns the n -point DFT

- اگر طول X از n کم‌تر باشد عموماً به همان تعداد صفر به انتهای سیگنال اضافه شود.

تبدیل فوریه دوبعدی گسسته

برای سادگی ماتریس را مربعی در نظر می‌گیریم

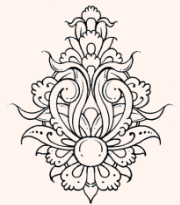
$$F(u, v) = \frac{1}{N} \sum_{x=0}^{N-1} \sum_{y=0}^{N-1} f(x, y) \exp(-j2\pi(ux/N + vy/N))$$

$$f(x, y) = \frac{1}{N} \sum_{u=0}^{N-1} \sum_{v=0}^{N-1} F(u, v) \exp(j2\pi(ux/N + vy/N))$$

$$t_f = \frac{1}{N} \exp(-j2\pi(ux/N + vy/N))$$

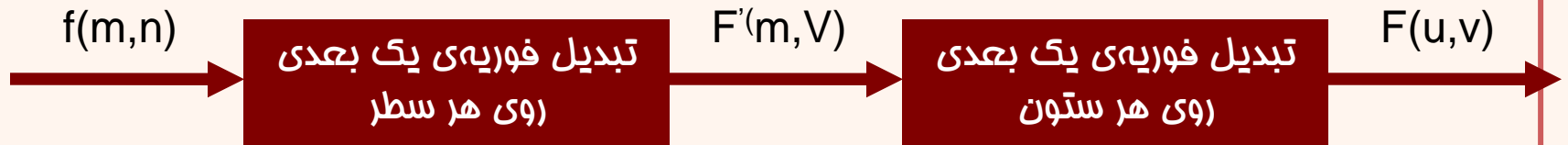
$$t_b = \frac{1}{N} \exp(j2\pi(ux/N + vy/N))$$

$$t_b = t_f^{*T} = t_f^{-1} \Rightarrow \text{unitary matrix}$$

خاصیت جدایی‌پذیری تبدیل فوریه

- تبدیل فوریه دارای خاصیت **خطی** است.
- تبدیل فوریه تبدیلی **جدایی‌پذیر** است.

$$\begin{aligned} F(u,v) &= \frac{1}{N} \sum_{m=0}^{N-1} \sum_{n=0}^{N-1} f(m,n) \exp(-j 2\pi(um/N + vn/N)) \\ &= \frac{1}{N} \sum_{m=0}^{N-1} \exp(-j 2\pi um/N) \sum_{n=0}^{N-1} f(m,n) \exp(-j 2\pi vn/N) \\ &= \frac{1}{N} \sum_{m=0}^{N-1} F'(m,v) \exp(-j 2\pi um/N) \end{aligned}$$

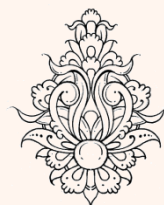
$$W_N = \exp(-j2\pi / N)$$

تصاویر پایه

- برای تبدیل دو بعدی فوریه تصاویر پایه به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$A(u, v) = \begin{bmatrix} 1 \\ W_N^u \\ W_N^{2u} \\ \vdots \\ W_N^{(N-1)u} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & W_N^v & W_N^{2v} & \dots & W_N^{(N-1)v} \end{bmatrix}$$

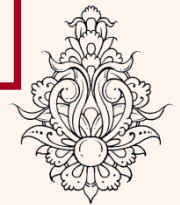
$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & W_N & W_N^2 & \dots & W_N^{(N-1)} \\ 1 & W_N^2 & W_N^4 & \dots & W_N^{2(N-1)} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & W_N^{(N-1)} & W_N^{2(N-1)} & \dots & W_N^{(N-1)(N-1)} \end{bmatrix}$$

$$W_N = \exp(-j2\pi / N)$$

تصاویر پایه

$$A(u, v) = \begin{bmatrix} 1 & W_N^v & W_N^{2v} & \dots & W_N^{(N-1)v} \\ W_N^u & W_N^{u+v} & W_N^{u+2v} & \dots & W_N^{u+(N-1)v} \\ W_N^{2u} & W_N^{2u+v} & W_N^{2u+2v} & \dots & W_N^{2u+(N-1)v} \\ \cdot & \cdot & \cdot & \dots & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & \dots & \cdot \\ W_N^{(N-1)u} & W_N^{(N-1)u+v} & W_N^{(N-1)u+2v} & \dots & W_N^{(N-1)u+(N-1)v} \end{bmatrix}$$

به دست آوردن تصاویر پایه

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
```

N = 8

 # Step 1: Create the F matrix(1D Transform)

```
F = np.zeros((N, N), dtype=complex)
```

```
for n in range(N):
```

```
    for k in range(N):
```

```
        F[n, k] = np.exp(-1j * 2 * np.pi / N * n * k)
```

 # Step 2: (list of lists in Python)

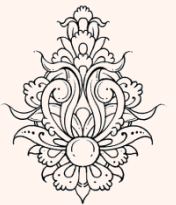
```
A = [[None for _ in range(N)] for _ in range(N)]
```

```
for u in range(N):
```

```
    for v in range(N):
```

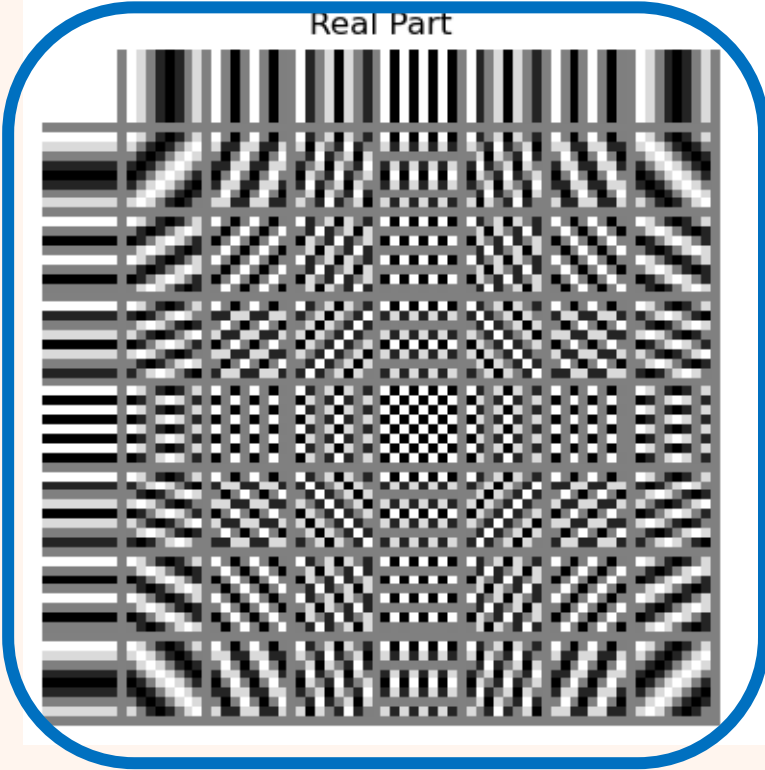
```
        A[u][v] = np.outer(F[:, u], F[v, :]) # Outer product
```

$$\mathbf{F} = \left\{ \frac{1}{\sqrt{N}} w_N^{nk} \right\} = \left\{ \frac{1}{\sqrt{N}} e^{-j\frac{2\pi}{N}nk} \right\}$$

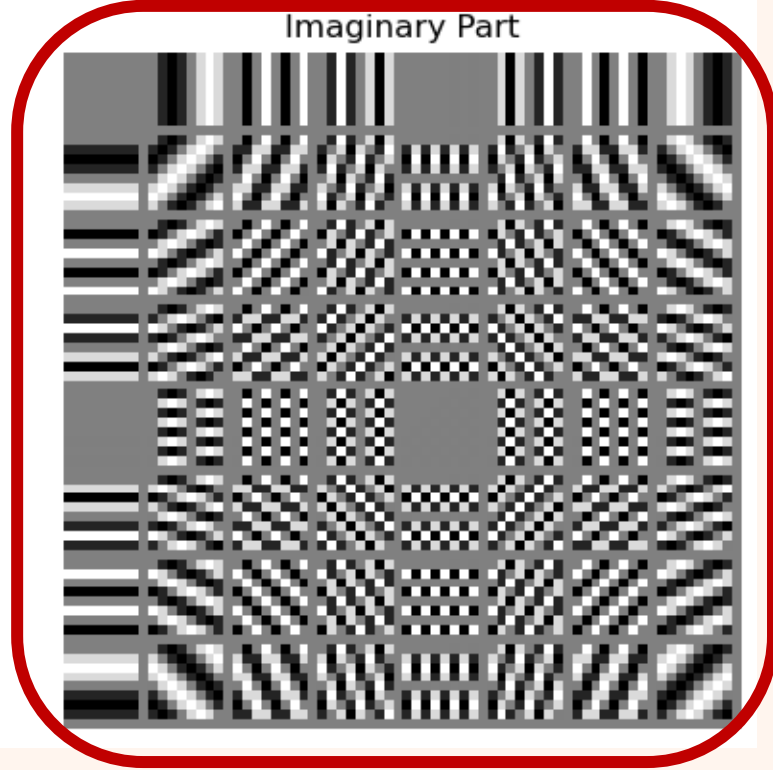
تصاویر پایه

Real Part

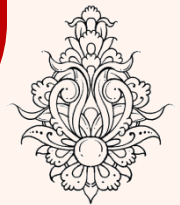

قسمت حقیقی

Imaginary Part

قسمت موهومی

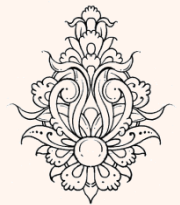

نکات

- هر يك از تصاویر پایه نشان‌دهندهی خواص مولفه‌های مربوط است.
- مولفه‌ی $(0,0)$ نشان‌دهندهی مقدار میانگین یا مقدار DC تصویر است.
- طبق خواص تبدیل فوریه داریم:

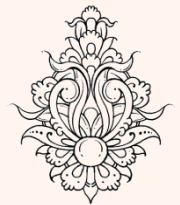
$$\text{real}(i,j) == \text{real}(N-1-i, N-1-j)$$

- بیشترین فرکانس متعلق به مولفه‌ی $(\frac{N}{2}, \frac{N}{2})$ است (برای تبدیل 8×8).
- هرچه به مرکز نزدیک می‌شویم فرکانس افزایش می‌یابد.

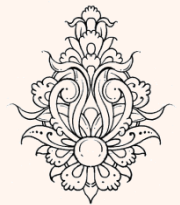
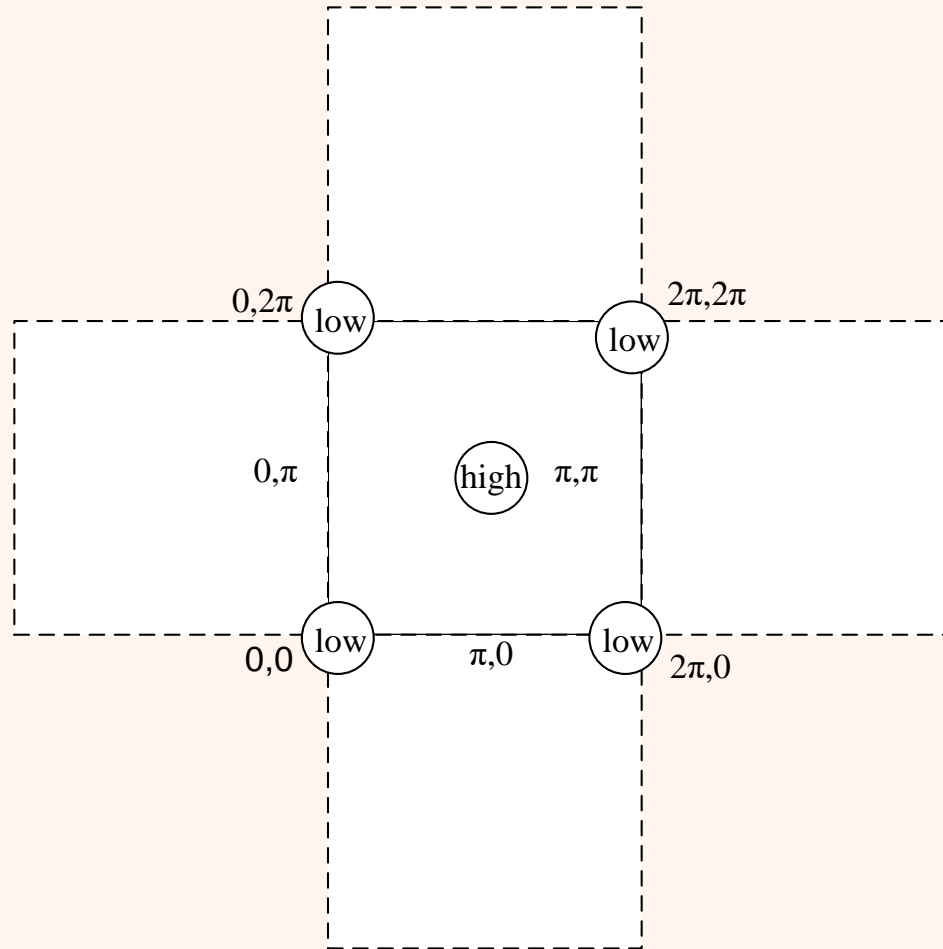

نکات

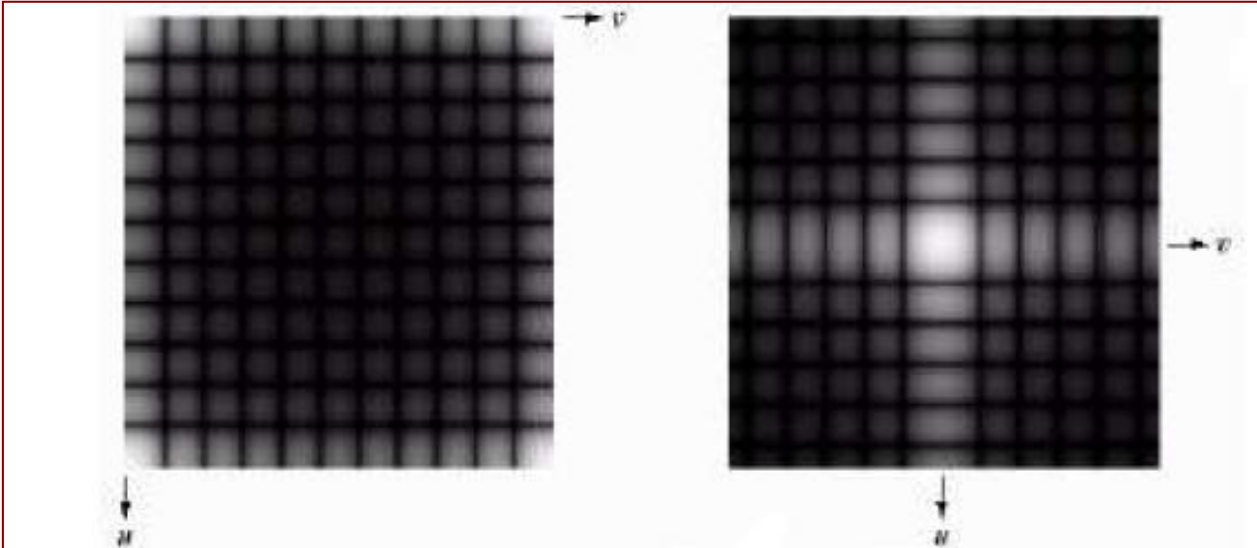
- تصاویر پایه‌ی افقی و عمودی نشان‌دهنده‌ی وجود چنین ساختارهایی در تصویرند.
- اگر ضرایب متناظر با هر یک از تصاویر پایه صفر باشد یعنی میزان اشتراک چنین تصویر پایه‌ای در ساختن تصویر اصلی صفر است.
- به صورت کلی هر ضریب میزان دخالت تصویر پایه‌ی متناظر را در ساختن تصویر اصلی نشان می‌دهد.

دامنه‌ی فرکانس سیگنال‌های زمان‌گسسته

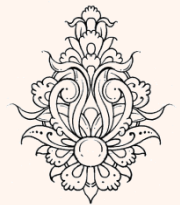
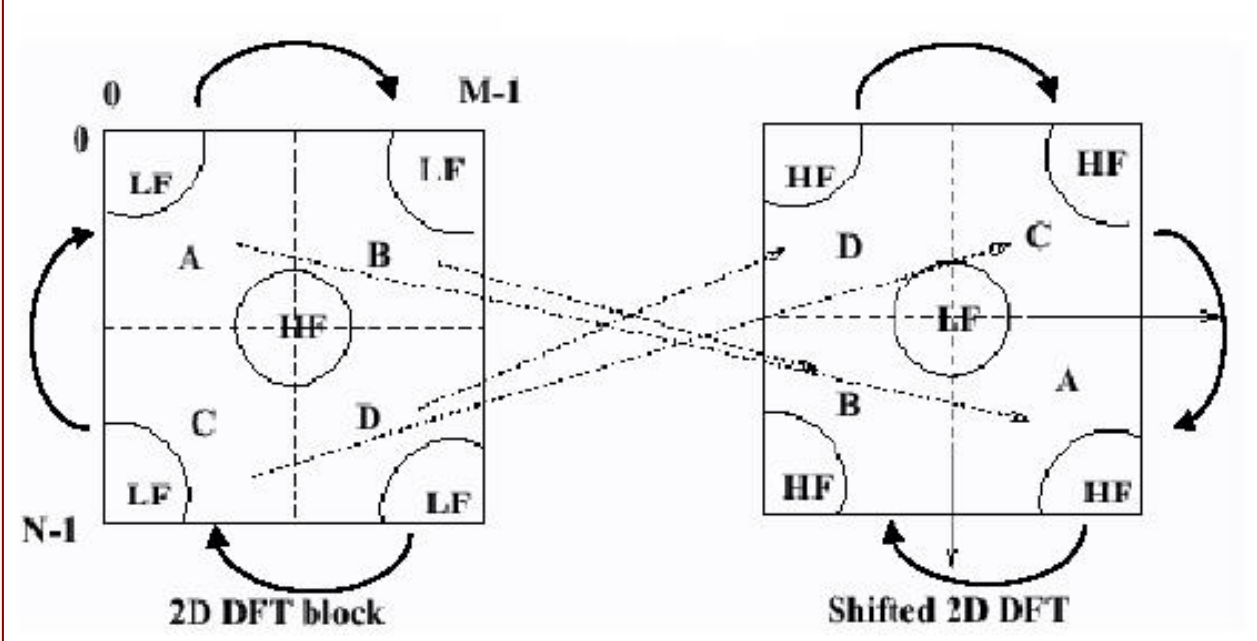

نمایش اندازه‌ی تبدیل فوریه در دو روش

مبدأ بالا (سمت چپ)

مبدأ وسط

Fourier Spectrum

$$|F(u, v)| = \left[R^2(u, v) + I^2(u, v) \right]^{1/2}$$

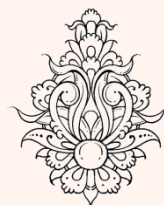
Phase Angle

$$\phi(u, v) = \tan^{-1} \left[\frac{I(u, v)}{R(u, v)} \right]$$

$$F(u, v) = |F(u, v)| e^{-j\phi(u, v)}$$

Power Spectrum

$$P(u, v) = |F(u, v)|^2 = R^2(u, v) + I^2(u, v)$$

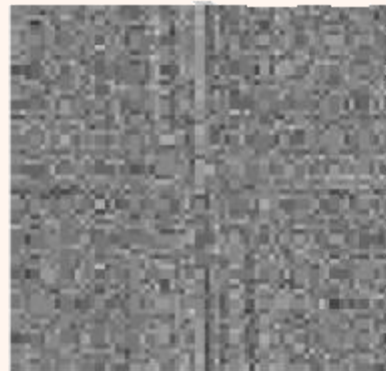
تأثیر فاز

- تبدیل فوریه دارای دو مقدار **حقیقی** و **موهومی** است.
- جهت تحلیل مقادیر اندازه و فاز مناسبه می‌شود که برای تبدیل معکوس به هر دوی این مقادیر نیاز است.

اندازه‌ی تبدیل فوریه (مبدأ به وسط انتقال یافته)

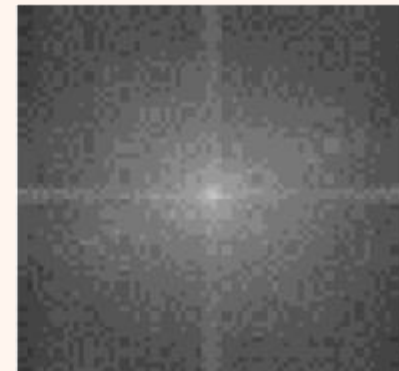

فاز تبدیل فوریه

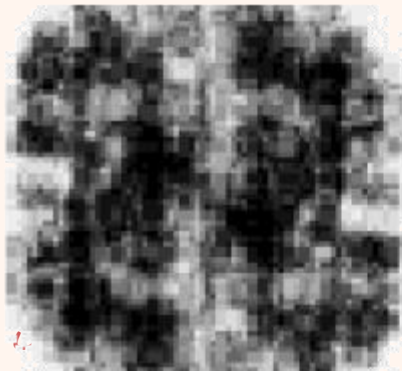
تصویر اصلی

اندازه‌ی تبدیل با استفاده از لگاریتم

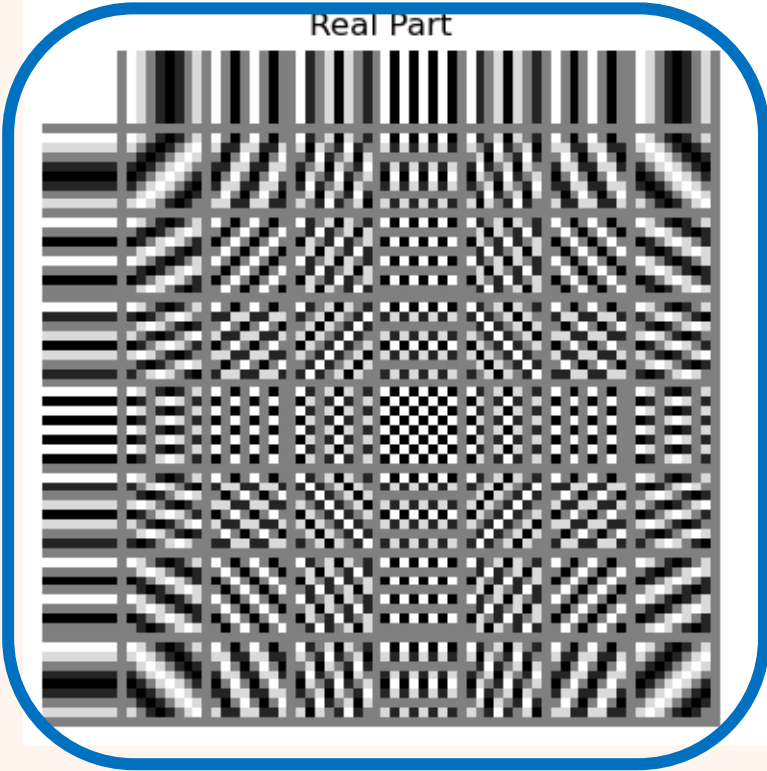
ژانرشکانه
سپهر
بهشتی

تصویر بازسازی شده با اندازه تبدیل و فاز صفر

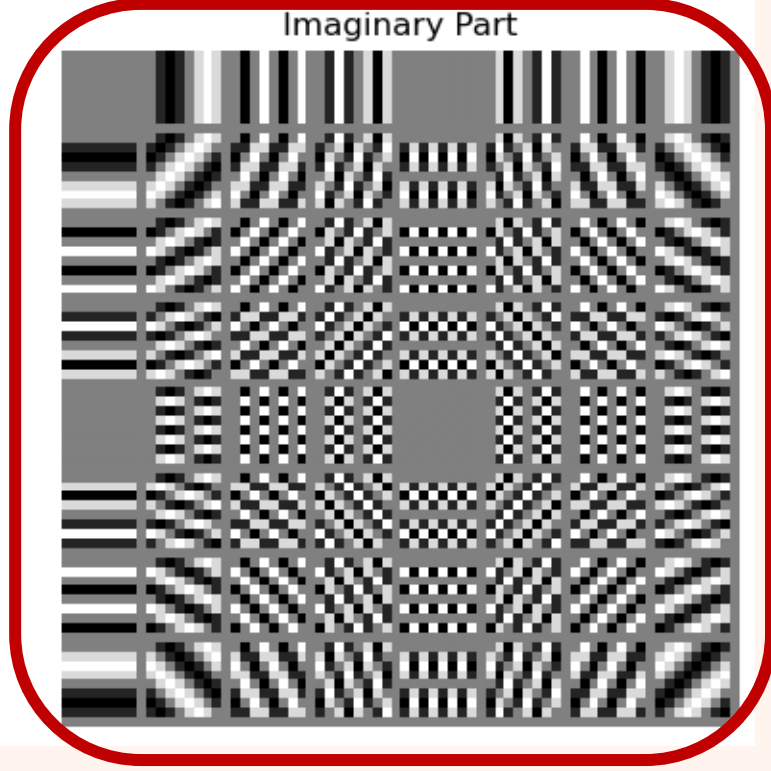
تصاویر پایه

Real Part

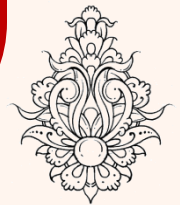

قسمت حقیقی

Imaginary Part

قسمت موهومی

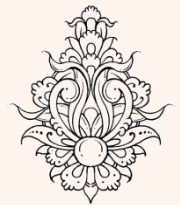
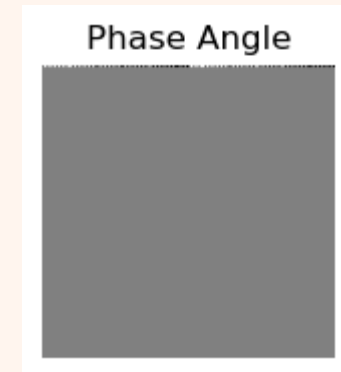
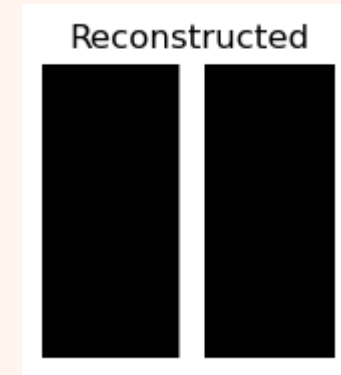
مثال ۱

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
```

```
f = np.zeros((128, 128))
f[:, 60:70] = 1
plt.imshow(f, cmap='gray')
```

```
F = np.fft.fft2(f)
S2 = np.log(1 + np.abs(F))
```

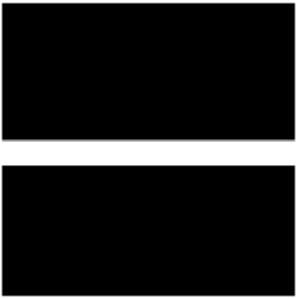
```
Fc = np.fft.fftshift(F)
plt.imshow(np.log(1 + np.abs(Fc)), cmap='gray')
plt.title('Log of Abs of shifted version')
```


مثال ۲

```
# Create the 128x128 array with ones in the specified range  
f = np.zeros((128, 128))  
f[ 60:70, :] = 1
```

Original

Log of Abs of F

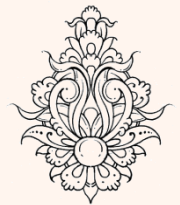
Log of Abs of shifted version

Phase Angle

Reconstructed

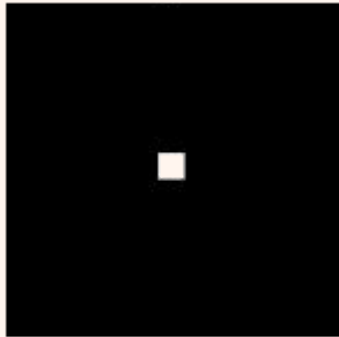
مثال ۳

Create the 128x128 array with ones in the specified range

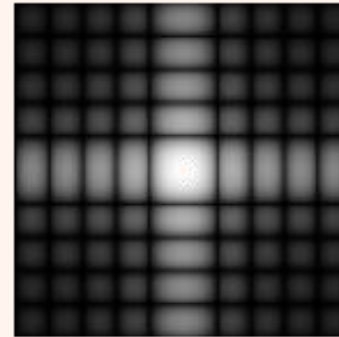
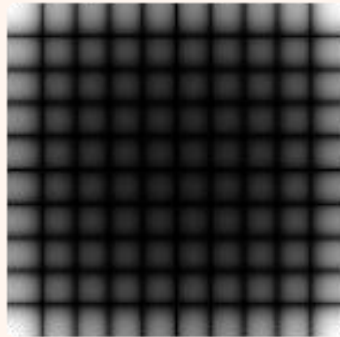
```
f = np.zeros((128, 128))
```

```
f[58:68,58:68]=1
```

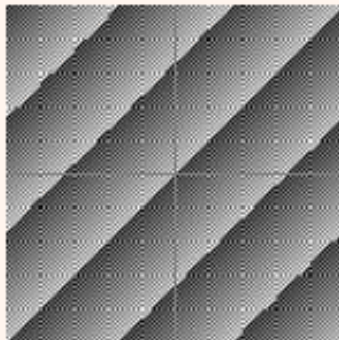
Original

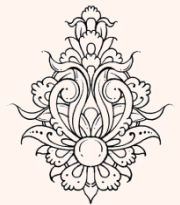
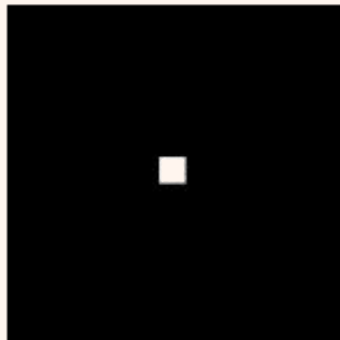
Log of Abs of f Log of Abs of shifted version

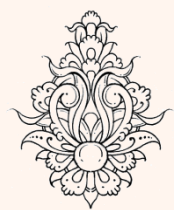
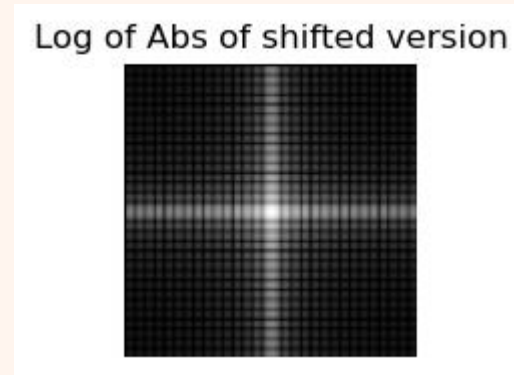
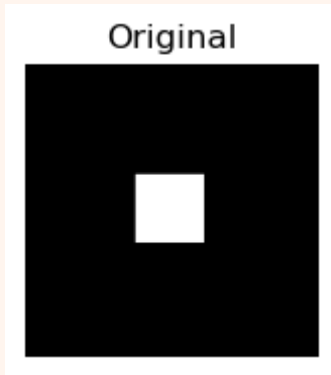
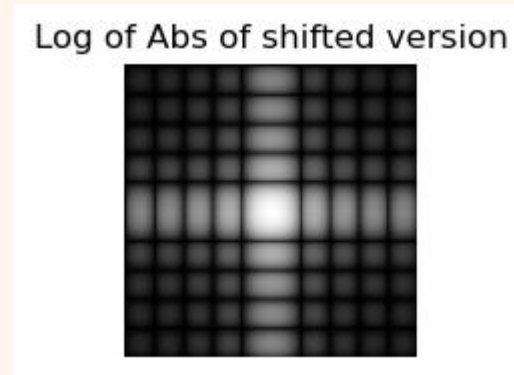
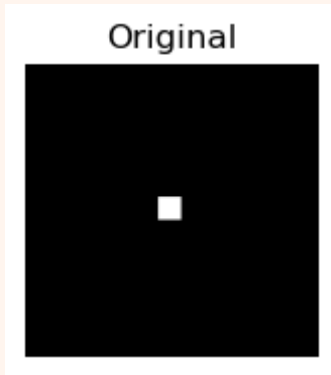
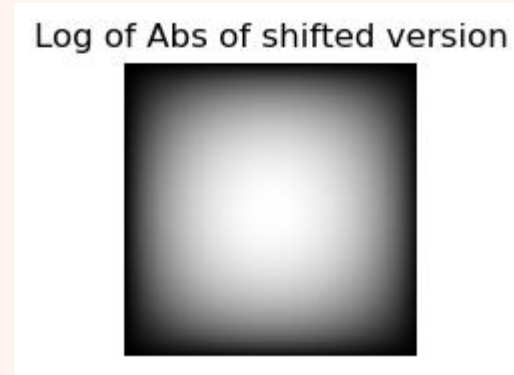
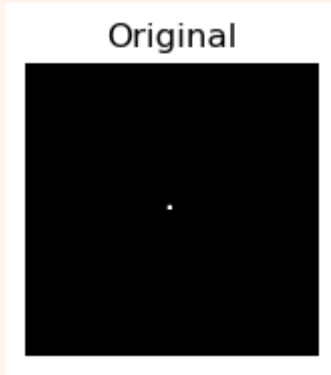

Phase Angle

Reconstructed

خصوصیات تبدیل فوریه

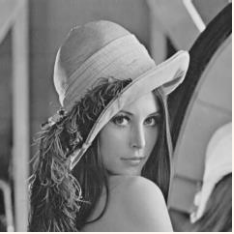
• جهت نشان دادن خواص فرکانسی (تخمیرات روشنایی در تصویر)، از تبدیل فوریه استفاده می‌شود.

- نوامی با روشنایی یکسان فرکانس صفر
- نوامی با تخمیرات روشنایی تدریجی فرکانس پایین
- نوامی با تخمیرات روشنایی ناگهانی فرکانس بالا

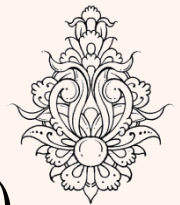
تصاویر پایه

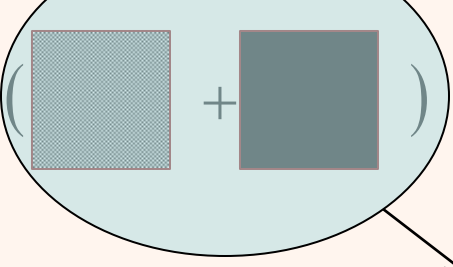
بخش حقیقی

بخش موهومی

$$\begin{aligned}
 & F(0,0) \times \left(\begin{array}{c} \text{[White Box]} \\ + \\ \text{[Black Box]} \end{array} \right) + F(0,1) \times \left(\begin{array}{c} \text{[Vertical Gradient]} \\ + \\ \text{[Horizontal Gradient]} \end{array} \right) + \dots \\
 & \text{508068} \qquad \qquad \qquad \text{-8732.34 + 37028.8i} \\
 & F(1,0) \times \left(\begin{array}{c} \text{[Horizontal Gradient]} \\ + \\ \text{[Vertical Gradient]} \end{array} \right) + F(1,1) \times \left(\begin{array}{c} \text{[Diagonal Gradient]} \\ + \\ \text{[Anti-Diagonal Gradient]} \end{array} \right) \\
 & \text{331.5 - 19201.6i} \qquad \qquad \qquad \text{-26840.2 + 22678.2i} \\
 & F(2,0) \times \left(\begin{array}{c} \text{[Horizontal Stripes]} \\ + \\ \text{[Vertical Stripes]} \end{array} \right) + \dots \\
 & \text{-6749.5 - 3133.36i} \\
 & F(3,0) \times \left(\begin{array}{c} \text{[Horizontal Stripes]} \\ + \\ \text{[Vertical Stripes]} \end{array} \right) + \dots \\
 & \text{474.481 - 9085.3i} \\
 & \dots \qquad \qquad \qquad F(32,32) \times \left(\begin{array}{c} \text{[Grid Pattern]} \\ + \\ \text{[Black Box]} \end{array} \right) \\
 & \dots \qquad \qquad \qquad \text{-133. - 279.i} \\
 & \dots
 \end{aligned}$$

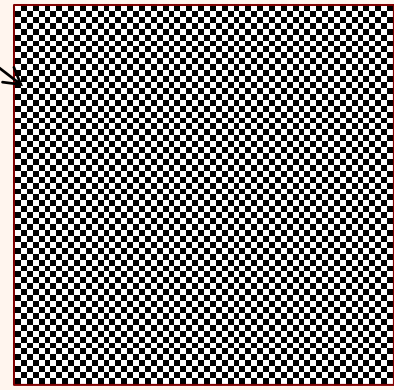

$$F(32,32) \times (\quad + \quad)$$

-133. - 279.i

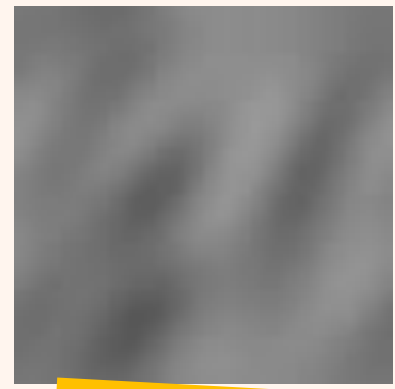
تصاویر پایه

بازسازی تصویر با استفاده از تصاویر پایه

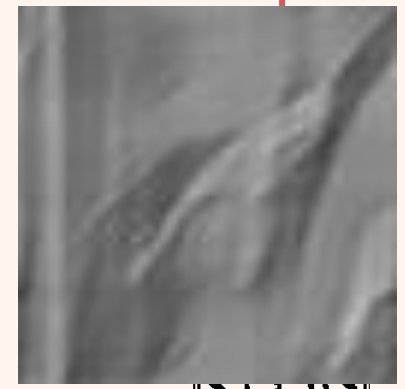
۱ (۰.۰۰۲%)

۱۶ (۰.۳۹%)

۱۰۰ (۲%)

۱۴۰۰ (۹.۷%)

مثال ۴

```
Img = cv2.imread('images/lena.tif', cv2.IMREAD_GRAYSCALE)  
plt.imshow(Img, cmap='gray')
```

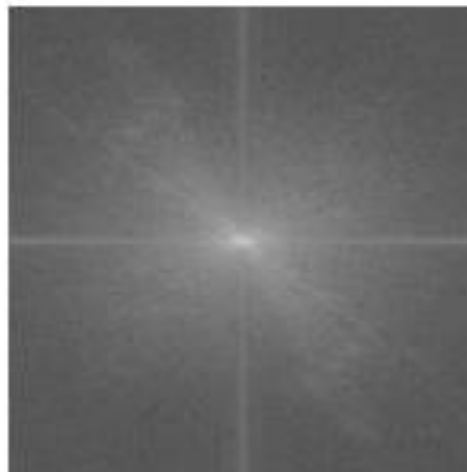
```
Img = torch.tensor(Img)  
FImg = torch.fft.fft2(Img)  
FImgc = torch.fft.fftshift(FImg)
```

```
plt.imshow(torch.log1p(torch.abs(FImgc)), cmap='gray')  
plt.imshow(torch.fft.ifft2(FImg).real, cmap='gray')
```

original

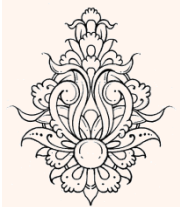
Shifted Fourier Transform

Reconstructed

تصویر دوباره
سازی شده

 # Create a mask

```
rows, cols = f.shape
```

```
mask = np.zeros((rows, cols), dtype=np.float32)
```

```
MskWd = int(rows * 0.1 / 2) # Calculate mask width
```

```
mask[rows//2-MskWd:rows//2+MskWd, cols//2-MskWd:cols//2+MskWd] = 1
```

 # Display the mask

```
plt.subplot(132)
```

```
plt.imshow(mask, cmap='gray')
```

```
plt.title('Mask')
```

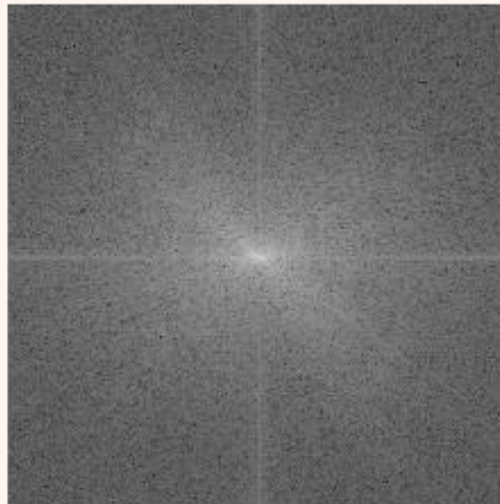
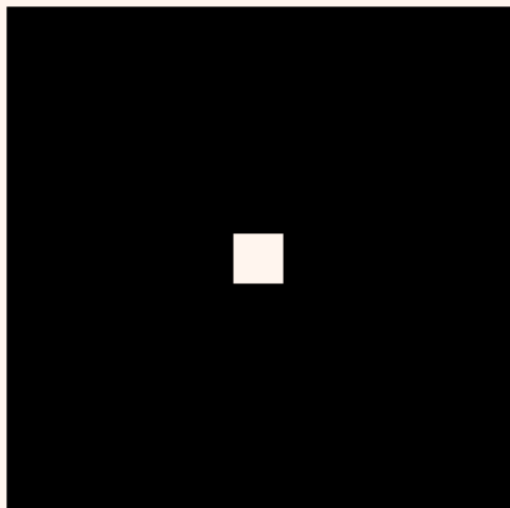
```
plt.axis('off')
```


Original

mask

Compressed Image


```

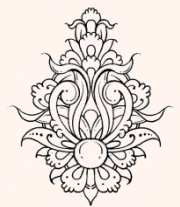
# Loop through increasing mask sizes
for k in range(1, rows // 2, 2):
    # Create the mask
    mask = np.zeros((rows, cols), dtype=np.float32)
    MskWd = k
    mask[rows // 2 - MskWd:rows // 2 + MskWd + 1, cols // 2 - MskWd:cols // 2 + MskWd + 1] = 1

    # Apply the mask
    compressed_F = np.fft.fftshift(F) * mask
    compressed_image = np.real(np.fft.ifft2(np.fft.ifftshift(compressed_F)))

    # Display the mask
    plt.subplot(1, 2, 1)
    plt.imshow(mask, cmap='gray')
    plt.title(f"Mask Size: {k * 2}")
    plt.axis('off')

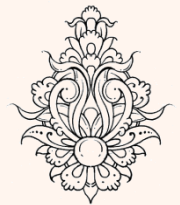
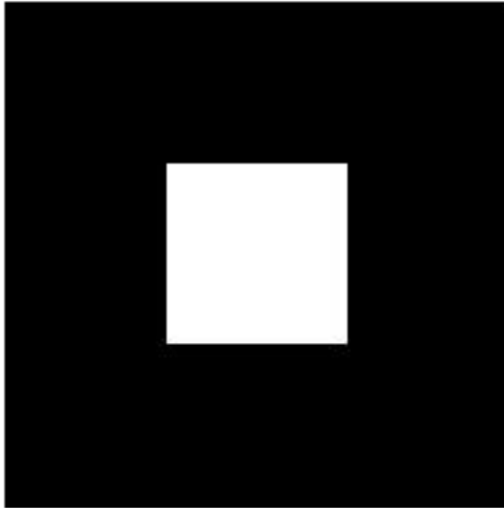
    # Display the compressed image
    plt.subplot(1, 2, 2)
    plt.imshow(compressed_image, cmap='gray')
    plt.title("Compressed Image")
    plt.axis('off')

```


مثال (ادامه...)

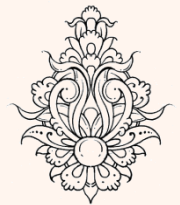
106

انتقال در حوزه‌ی زمان و فرکانس

- انتقال در حوزه‌ی زمان و فرکانس اثرات متقابلی در تبدیل فوریه و معکوس آن دارند.
- انتقال در حوزه‌ی زمان تنها در فاز اثرگذار است و در اندازه تأثیری نخواهد داشت.

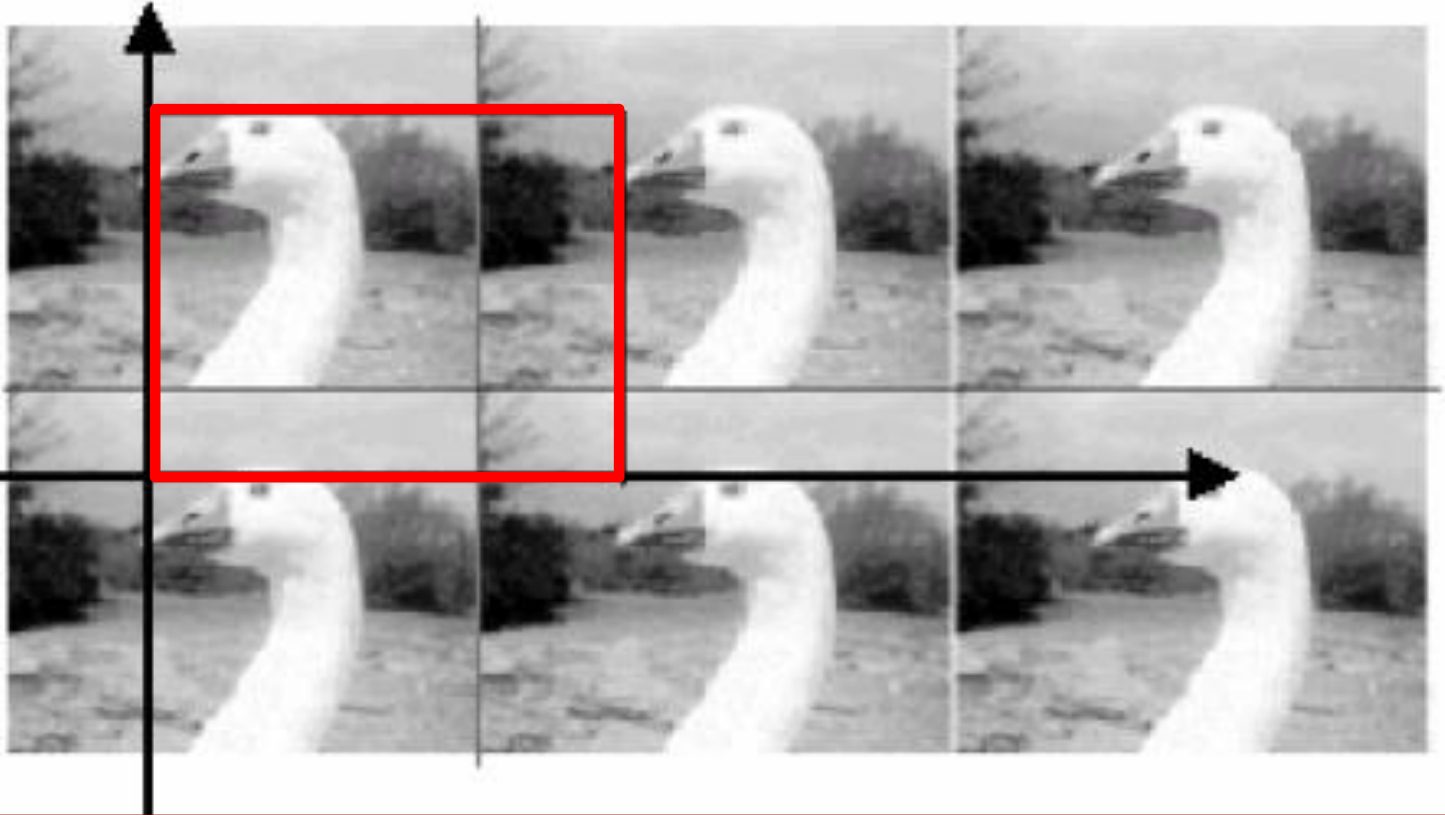
$$\begin{aligned} F\{x(n-m)\} &= \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(n-m)e^{-jn\omega} \\ &= \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(k)e^{-j(k+m)\omega} \quad \text{if} \quad n-m=k \\ &= e^{-jmw} X(\omega) \end{aligned}$$

$$f(m-m_0, n-n_0) \xleftrightarrow{\text{DFT}} F(u, v) \exp\left(-j \frac{2\pi}{N} m_0 u - j \frac{2\pi}{N} n_0 v\right)$$

انتقال دایروی

انتقال قطبی تصویر متناوب شده یا انتقال دایروی سیگنال اصلی

کتابخانه
سپهر
بهشتی

چرخش در حوزه زمان

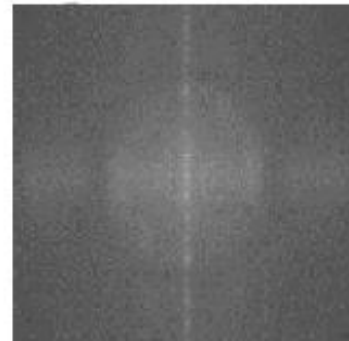
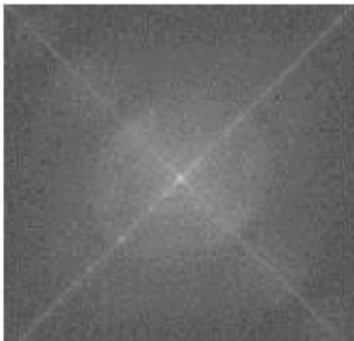
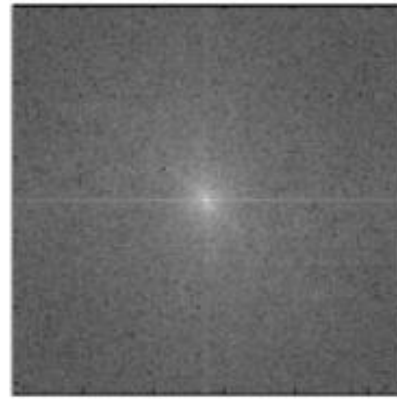
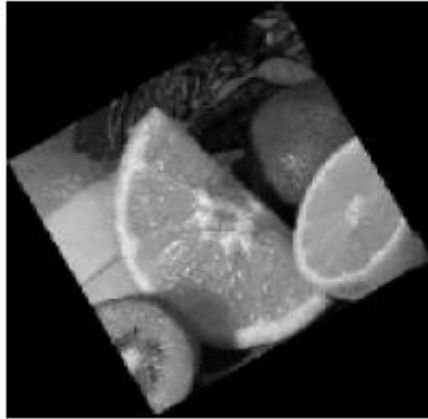
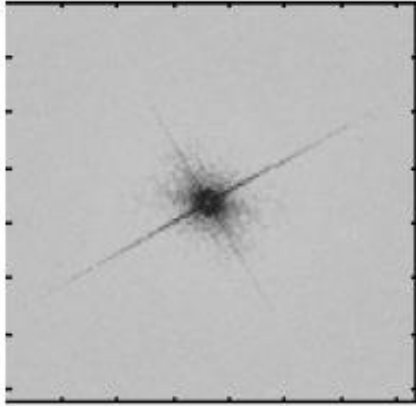
- چرخش در حوزه زمان، همان درجه چرخش در حوزه فرکانس را نتیجه می‌دهد.
- براساس مختصات قطبی خواهیم داشت:

$$\left. \begin{aligned} m &= r \cos \theta \\ n &= r \sin \theta \end{aligned} \right\} \text{in spatial domain}$$

$$\left. \begin{aligned} u &= \omega \cos \phi \\ v &= \omega \sin \phi \end{aligned} \right\} \text{in frequency domain}$$

$$\left\{ \begin{aligned} f(m, n) &\longleftrightarrow f(r, \theta) \\ f(r, \theta) &\xrightarrow{DFT} F(\omega, \phi) \end{aligned} \right\} \left\{ \begin{aligned} f(r, \theta + \theta_0) &\xrightarrow{DFT} F(\omega, \phi + \theta_0) \end{aligned} \right.$$

مثال

Secret for Lark

My dear Lark, your message is so long
It is hard sometimes to know what to say
I thought the water under the bridge
It only runs in one direction
And I am sure I shall be with you
I know that your message is so long
Your letter has remained in the ground
I had to search with some of the other
And the only sign, around and around
That you have been with the people there
And with the water under the bridge
I might have been there with the people there
But when I was with the people there
I had, I had, I had, I had, I had, I had

Thomas Colburn

پژده
سپهساله
بهشتی

تصویر اصلی و چرخش یافته‌ی متناظر

تغییر مقیاس

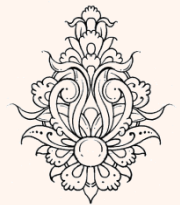
- گستردگی یا فشردگی در حوزه‌ی زمان-مکان نتیجه‌ی معکوس در حوزه‌ی فرکانس خواهد داشت.

$$f(am, bn) \xleftrightarrow{DFT} \frac{1}{|ab|} F\left(\frac{u}{a}, \frac{v}{b}\right)$$

- متوسط سیگنال

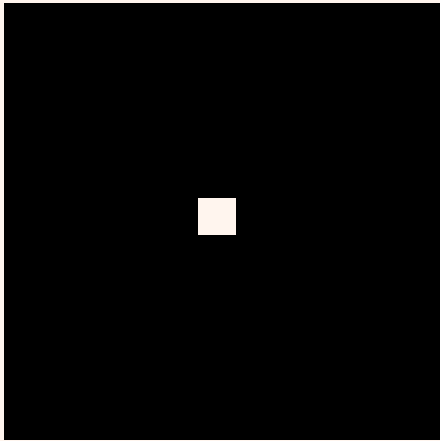
مقدار DC سیگنال از مولفه‌ی (0,0) به دست می‌آید

$$\text{Mean}[f(m, n)] = \bar{f}(m, n) = \frac{1}{N^2} \sum_{m=0}^{N-1} \sum_{n=0}^{N-1} f(m, n) = \frac{1}{N} F(0, 0)$$

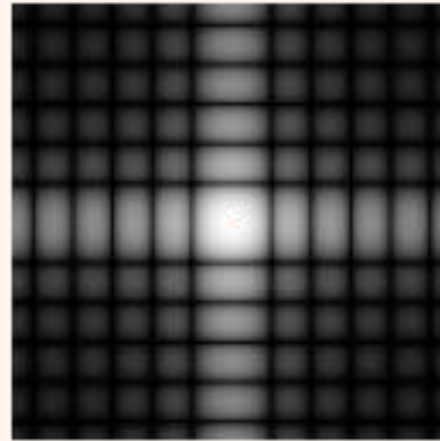

تغییر مقیاس (ادامه...)

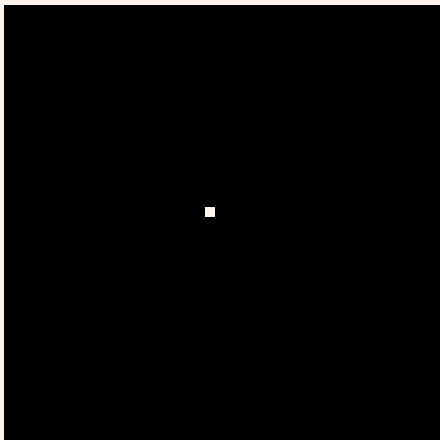
Original

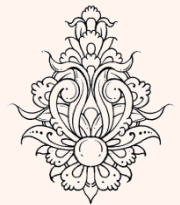
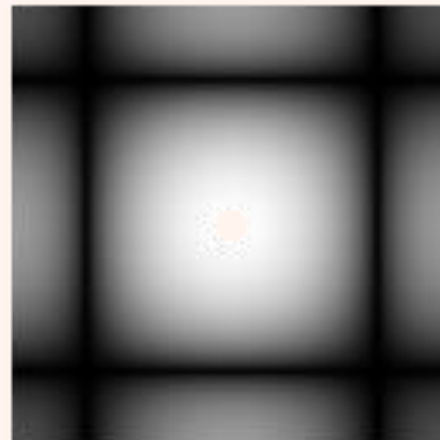
Log of Abs of shifted version

Original

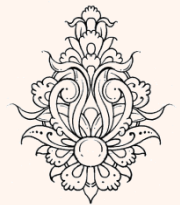
Log of Abs of shifted version

اعمال فیلتر در دامنه‌ی فرکانس

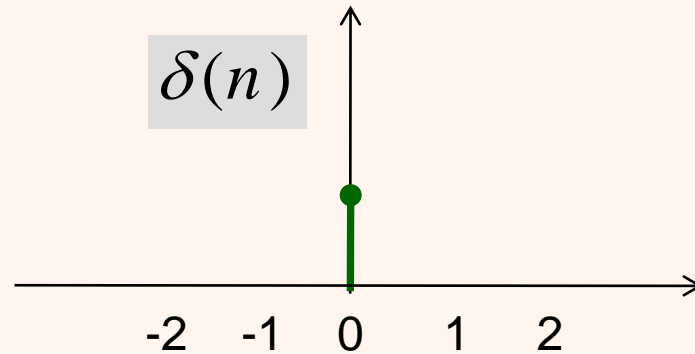
- در دامنه‌ی مکان اعمال فیلتر (LTI) معادل عملیات پیچیده‌ی کانولوشن است.
- در دامنه‌ی فرکانس کانولوشن معادل ضرب ماتریسی خواهد شد.
- توجه داشته باشید که برای فیلترهای کوچک، فیلتر کردن در دامنه‌ی مکان از لحاظ محاسباتی به صرفه‌تر است اما زمانی که ابعاد فیلتر افزایش می‌یابد، توصیه می‌شود در دامنه‌ی فرکانس این کار صورت پذیرد.

$$I(m, n) * H(m, n) \longleftrightarrow I(u, v) H(u, v)$$

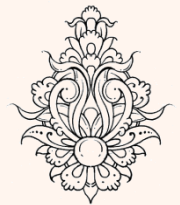
تابع ضربیه

$$\delta(n) = \begin{cases} 1 & n = 0 \\ 0 & n \neq 0 \end{cases}$$

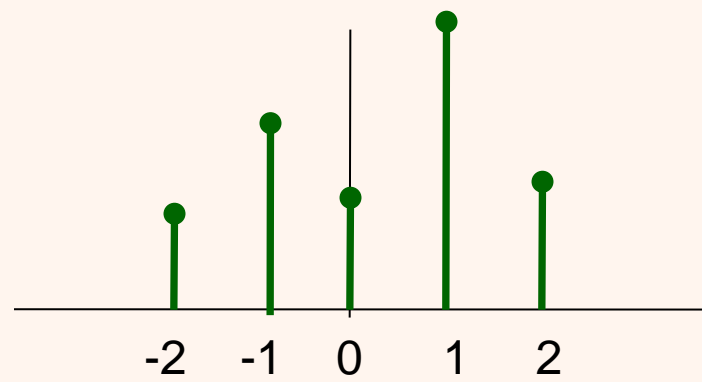
- می‌توان برای نمایش ساختار گسسته‌ی هر تابع، رابطه‌ای به صورت زیر داشت:

$$x(n) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k) \delta(n-k)$$

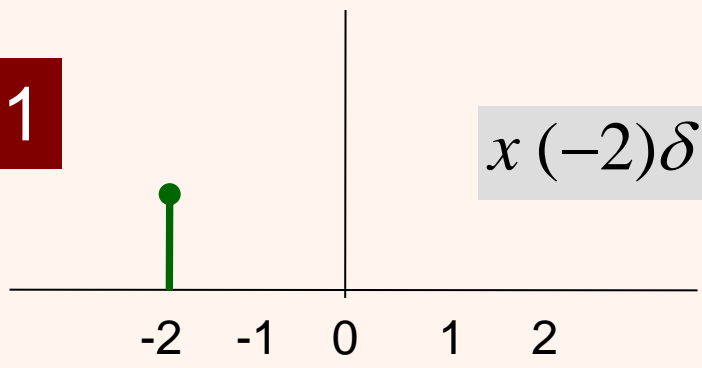

تابع ضربیه (ادامه...)

$$x(n) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k)\delta(n-k)$$

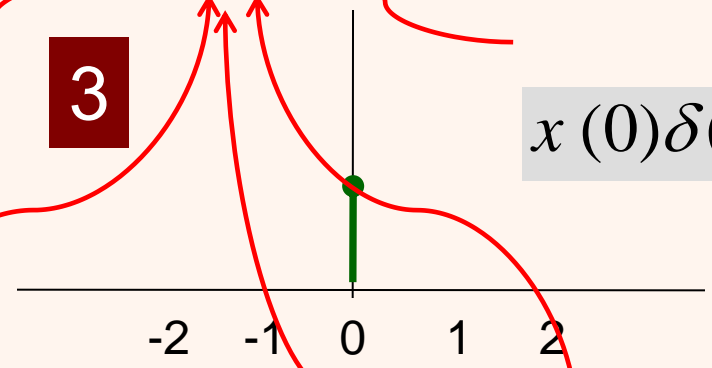

1

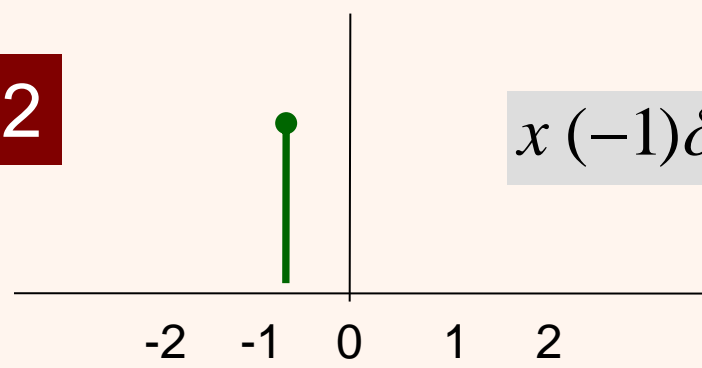
$$x(-2)\delta(n - (-2))$$

3

$$x(0)\delta(n - 0)$$

2

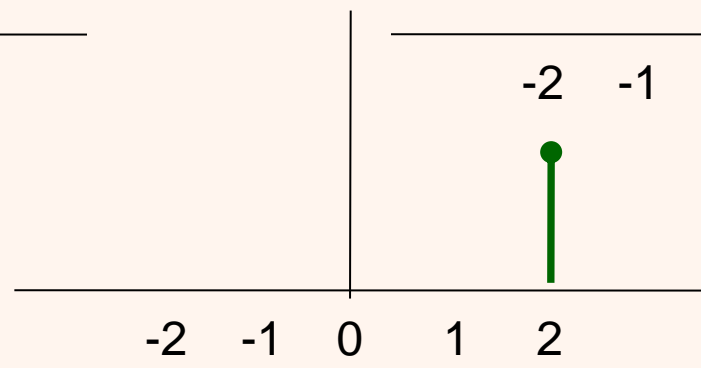
$$x(-1)\delta(n + 1)$$

4

$$x(1)\delta(n - 1)$$

5

$$x(2)\delta(n - 2)$$

- اگر x ورودی سیستم باشد به وسیله تبدیل به خروجی y نگاشت می‌شود.

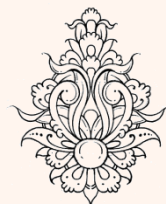
$$x(n) \xrightarrow{T} y(n)$$

- هر سیگنال را می‌توان به صورت زیر نشان داد:

$$x(n) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k) \delta(n-k)$$

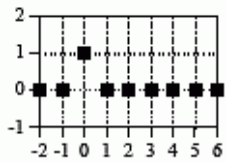
- پس خواهیم داشت:

$$y(n) = T[x(n)] = T\left[\sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k) \delta(n-k)\right]$$

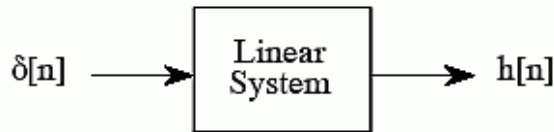
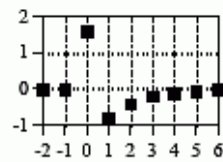

سیستم خطی و ثابت

Delta Function

Impulse Response

$$\text{Linearity} \quad ax_1(n) + bx_2(n) \rightarrow ay_1(n) + by_2(n)$$

$$\text{Time Invariance} \quad x(n - n_0) \rightarrow y(n - n_0)$$

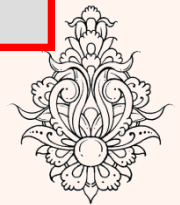
$$y(n) = T \left[\sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k) \delta(n - k) \right] = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k) T[\delta(n - k)]$$

• حال باید دید پاسخ $T[\delta(n-k)]$ چیست؟

– اگر $h(n) = T[\delta(n)]$ باشد خواهیم داشت:

$$h(n - k) = T[\delta(n - k)]$$

$$\delta(n - k) \xrightarrow{T} h(n - k)$$

ادامه...

$$y(n) = T \left[\sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k) \delta(n-k) \right] = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k) T[\delta(n-k)]$$

$$h(n-k) = T[\delta(n-k)]$$

$$\delta(n-k) \rightarrow T \rightarrow h(n-k)$$

$$y(n) = T \left[\sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k) \delta(n-k) \right] = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k) T[\delta(n-k)]$$

$$= \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k) h(n-k)$$

Convolution

$$y(n) = x(n) * h(n) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k) h(n-k)$$

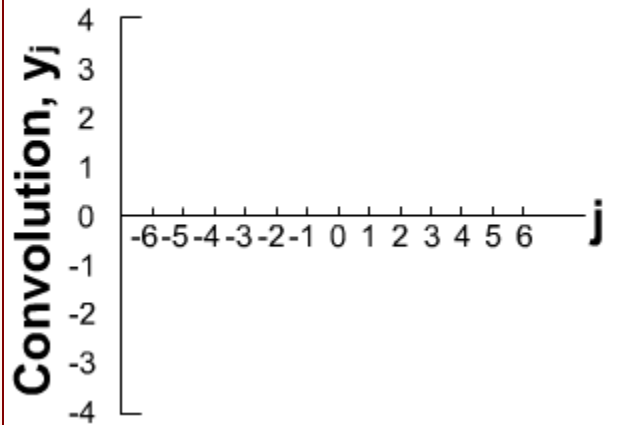
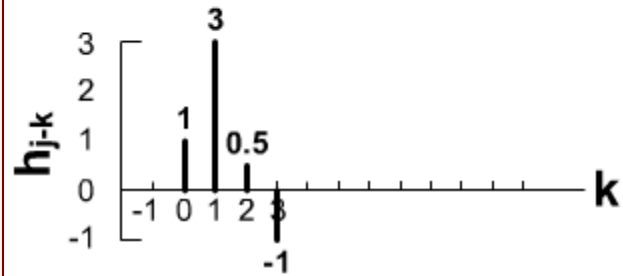
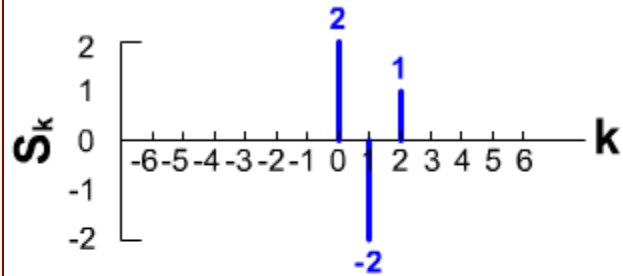
تأشکده
سپهر
بهشتی

مثال

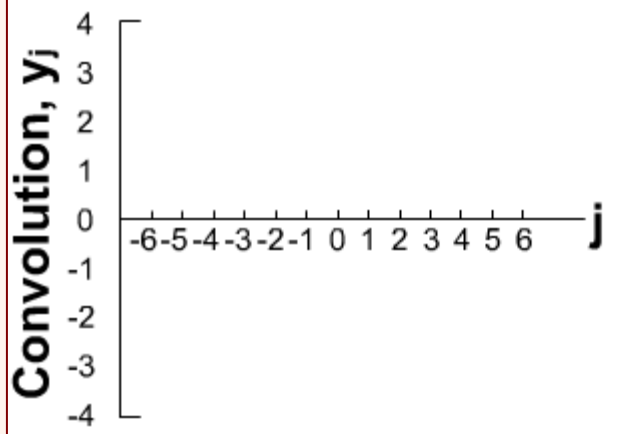
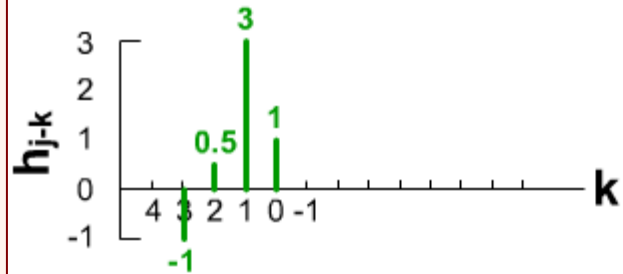
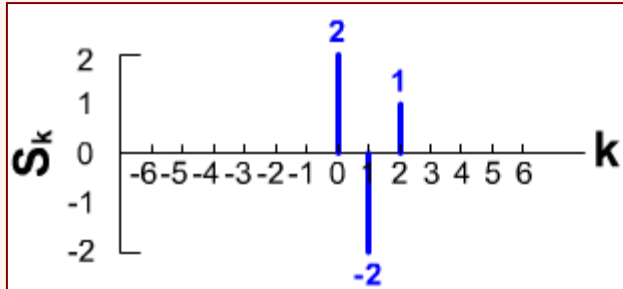
$$y_j = \sum_k S_k h_{j-k}$$

$$= 0 \ 2 \ -2 \ 1 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0 \ *$$

$$1 \ 3 \ 0.5 \ -1$$

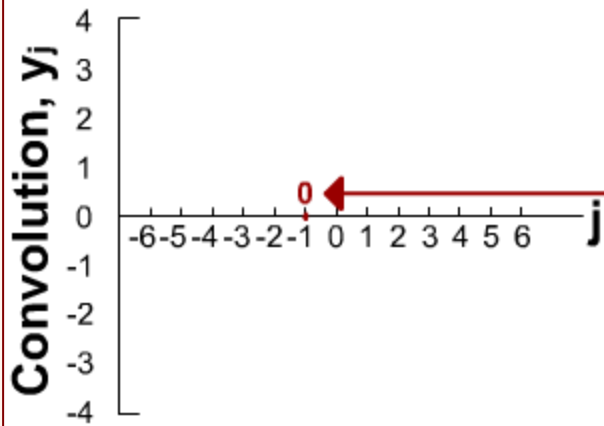
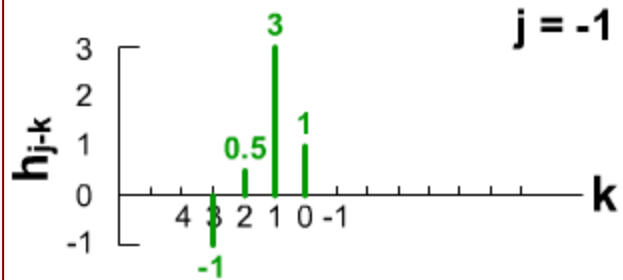
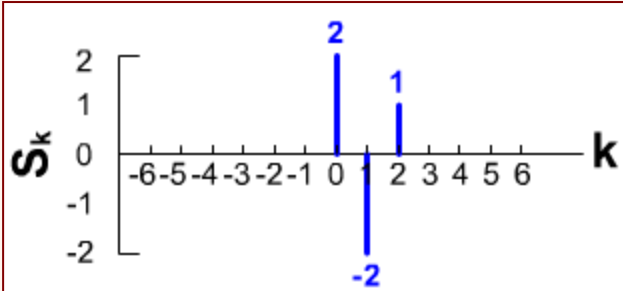
مثال (ادامه...)

$$y_j = \sum_k S_k h_{j-k}$$
$$= \begin{matrix} 0 & 2 & -2 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0.5 & 3 & 1 & & & & \end{matrix} *$$

تدریس

مثال (ادامه...)

$$y_{-1} = \sum_k S_k h_{-1-k}$$

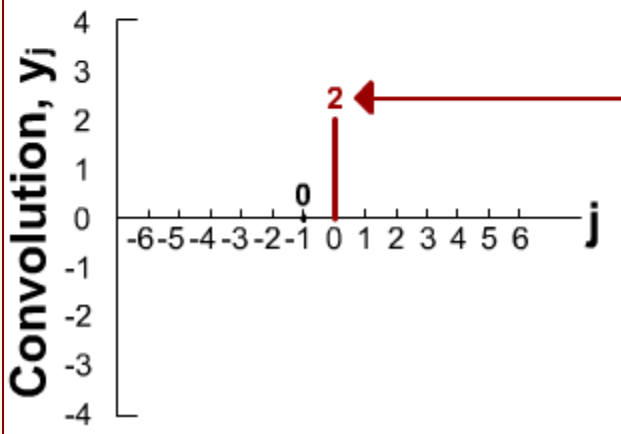
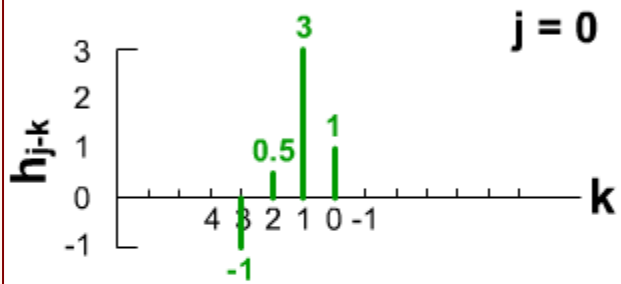
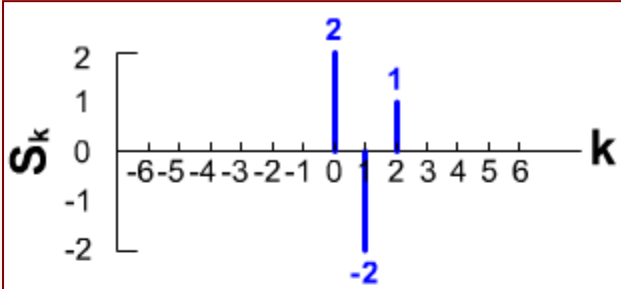
$$= 0 \ 2 \ -2 \ 1 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0 \ *$$

$$-1 \ 0.5 \ 3 \ 1 =$$

$$\rightarrow (0 \times -1) + (0 \times 0.5) + (0 \times 3) + (0 \times 1) = 0$$

پیشگیری

مثال (ادامه...)

$$y_0 = \sum_k S_k h_{0-k}$$

$$= 0 \cdot 2 \cdot -2 \cdot 1 \cdot 0 \cdot 0 \cdot 0 \cdot 0 \cdot *$$

$$-1 \cdot 0.5 \cdot 3 \cdot 1 =$$

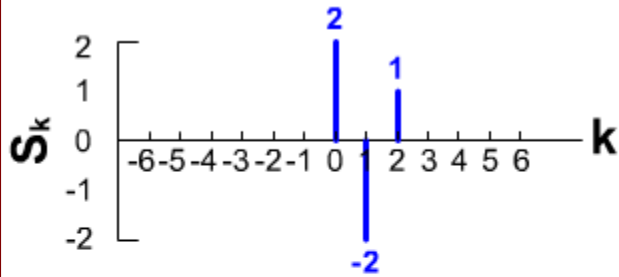
$$(0 \times -1) + (0 \times 0.5) + (0 \times 3) + (0 \times 1) = 0$$

$$\rightarrow (0 \times -1) + (0 \times 0.5) + (2 \times 3) + (1 \times 1) = 2$$

پیشینه

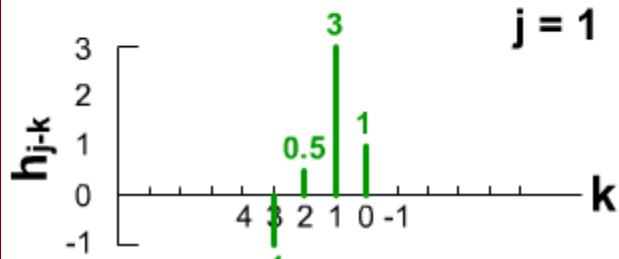
پیشینه

مثال (ادامه...)

$$y_1 = \sum_k S_k h_{1-k}$$

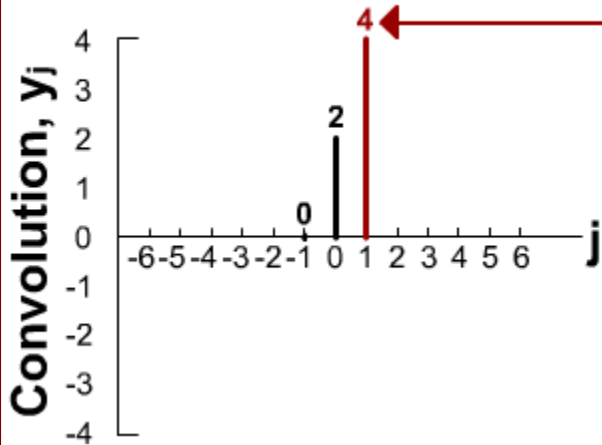
$$= 0 \ 2 \ -2 \ 1 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0 \ * \\ -1 \ 0.5 \ 3 \ 1 =$$

$$(0 \times -1) + (0 \times 0.5) + (0 \times 3) + (0 \times 1) = 0$$

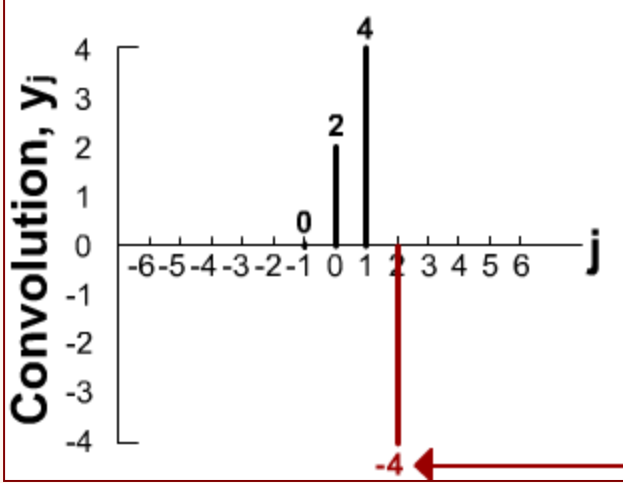
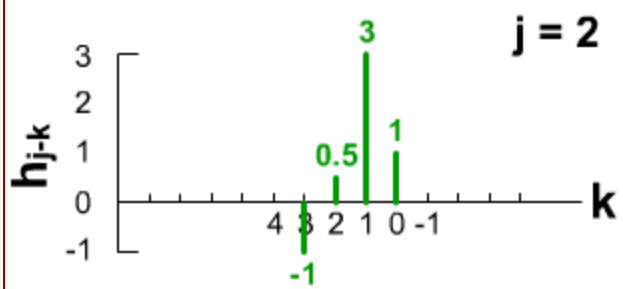
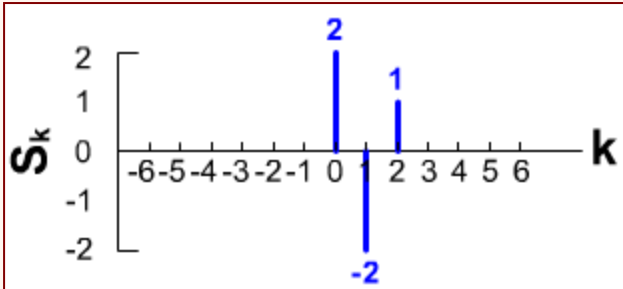
$$(0 \times -1) + (0 \times 0.5) + (0 \times 3) + (2 \times 1) = 2$$

$$(0 \times -1) + (0 \times 0.5) + (2 \times 3) + (-2 \times 1) = 4$$

مثال (ادامه...)

$$y_2 = \sum_k S_k h_{2-k}$$

$$= 0 \ 2 \ -2 \ 1 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0 \ *$$

$$\quad \quad \quad -1 \ 0.5 \ 3 \ 1 =$$

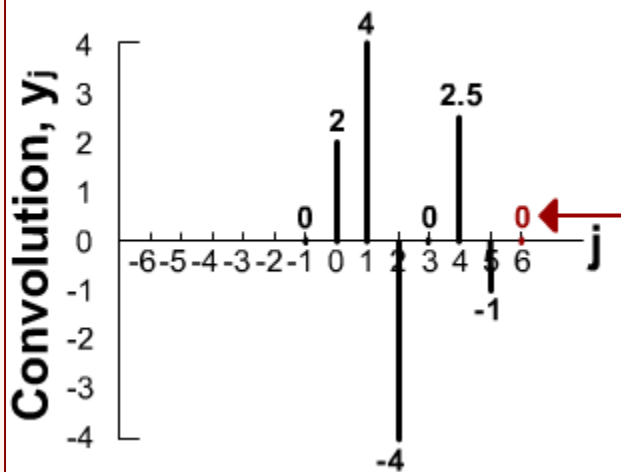
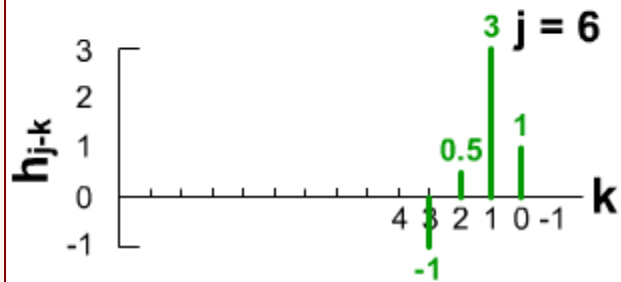
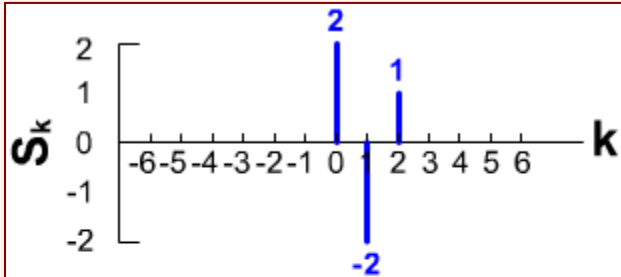
$$(0 \times -1) + (0 \times 0.5) + (0 \times 3) + (0 \times 1) = 0$$

$$(0 \times -1) + (0 \times 0.5) + (0 \times 3) + (2 \times 1) = 2$$

$$(0 \times -1) + (0 \times 0.5) + (2 \times 3) + (-2 \times 1) = 4$$

$$(0 \times -1) + (2 \times 0.5) + (-2 \times 3) + (1 \times 1) = -4$$

مثال (ادامه...)

$$y_6 = \sum_k S_k h_{6-k}$$

$$= 0 \cdot 2 \cdot -2 \cdot 1 \cdot 0 \cdot 0 \cdot 0 \cdot 0 \cdot *$$

$$-1 \cdot 0.5 \cdot 3 \cdot 1 =$$

$$(0 \times -1) + (0 \times 0.5) + (0 \times 3) + (0 \times 1) = 0$$

$$(0 \times -1) + (0 \times 0.5) + (0 \times 3) + (2 \times 1) = 2$$

$$(0 \times -1) + (0 \times 0.5) + (2 \times 3) + (-2 \times 1) = 4$$

$$(0 \times -1) + (2 \times 0.5) + (-2 \times 3) + (1 \times 1) = -4$$

$$(2 \times -1) + (-2 \times 0.5) + (1 \times 3) + (0 \times 1) = 0$$

$$(-2 \times -1) + (1 \times 0.5) + (0 \times 3) + (0 \times 1) = 2.5$$

$$(1 \times -1) + (0 \times 0.5) + (0 \times 3) + (0 \times 1) = -1$$

$$(0 \times -1) + (0 \times 0.5) + (0 \times 3) + (0 \times 1) = 0$$

کانولوشن دوبعدی

- نتیجه‌ی عبور سیگنال از فیلترهای خطی توسط کانولوشن سیگنال اصلی و پاسخ ضربه‌ی سیستم به دست می‌آید.

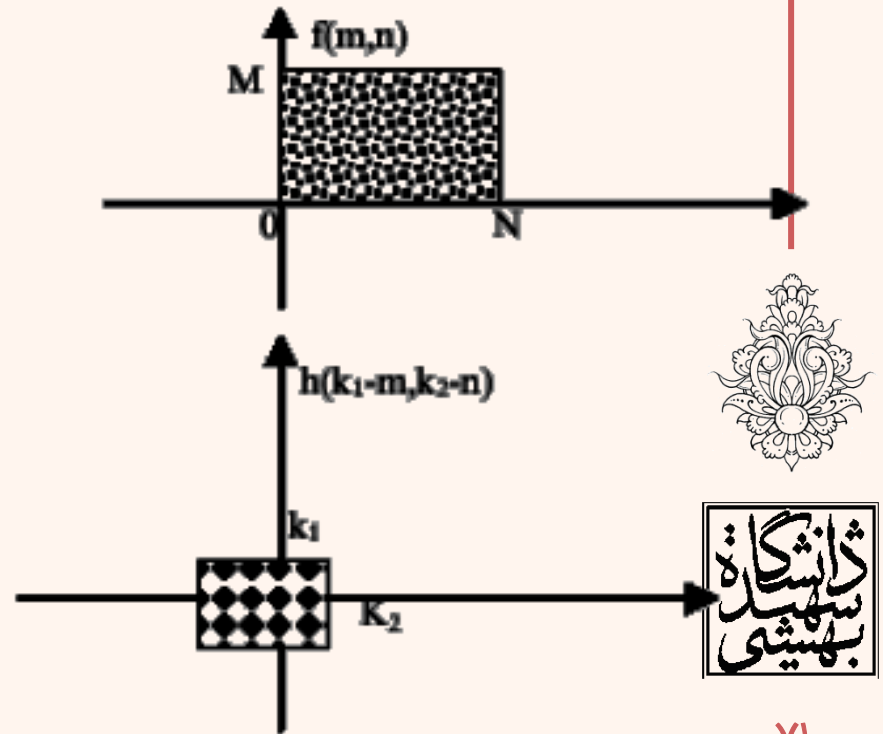
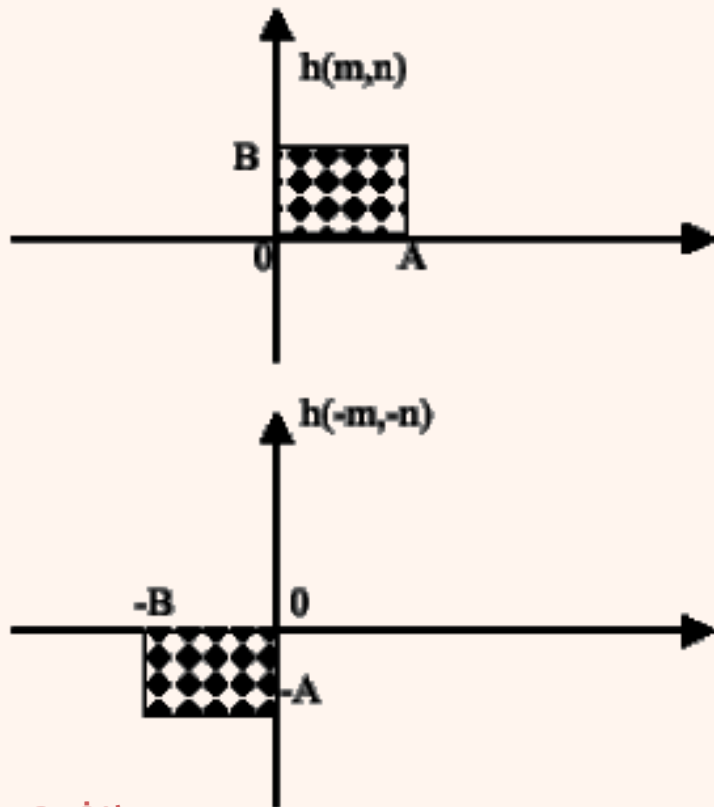
$$g(m, n) = f(m, n) * h(m, n) = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} \sum_{l=-\infty}^{+\infty} f(k, l) h(m-k, n-l)$$
$$= \sum_{k=-\infty}^{+\infty} \sum_{l=-\infty}^{+\infty} h(k, l) f(m-k, n-l)$$

- «*» نشان‌دهنده‌ی کانولوشن خطی است، ابتدا h قرینه می‌شود و با انتقال به اندازه‌ی (m, n) رابطه مذکور محاسبه می‌شود.

کانولوشن دوبعدی (ادامه...)

- اگر ماتریس $f(m,n)$ به اندازهی $M \times N$ باشد و h به اندازهی $A \times B$ ، ماتریس $g(m, n)$ دارای اندازهی $(M+A-1, N+B-1)$ خواهد بود.

مثال

```
# Create the binary image
f = np.zeros((126, 128), dtype=np.float32)
f[62:, :] = 255
# Perform OD FFT
F = np.fft.fft2(f)
# Create a Gaussian low-pass filter
sig = 3
H = lpfilter('gaussian', 128, 128, sig)
# Apply the filter in the frequency domain
G = H * F
# Perform the inverse FFT
g = np.real(np.fft.ifft0(G))
```

Filtered

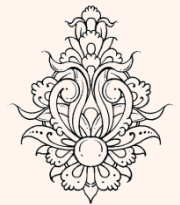
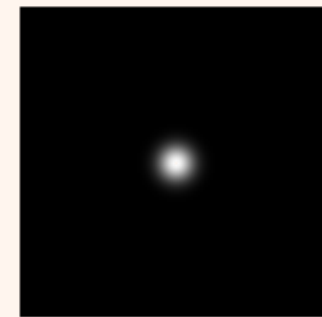
Original

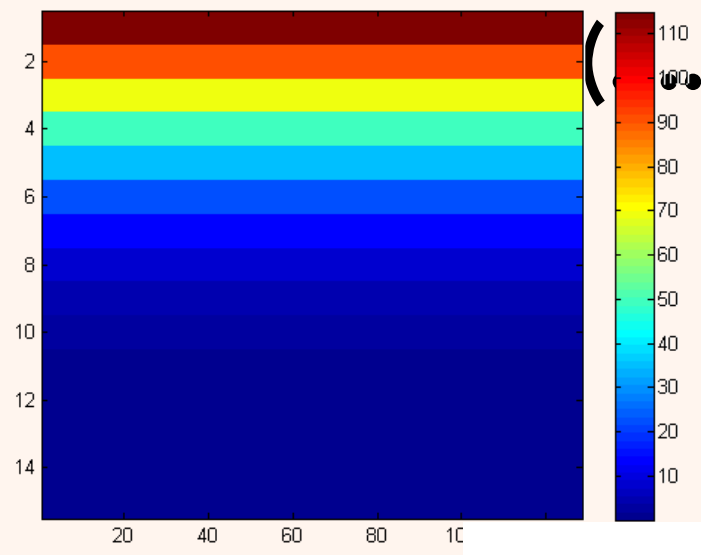
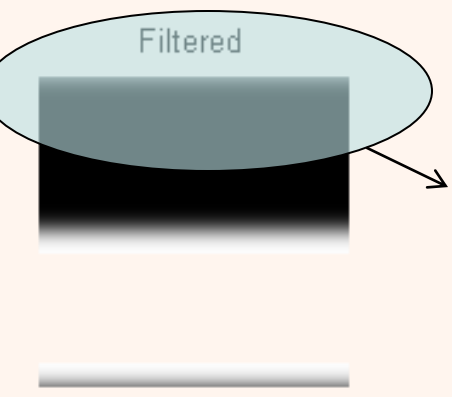
LPF

centered LPF

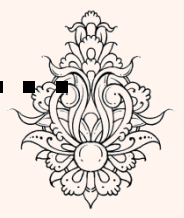
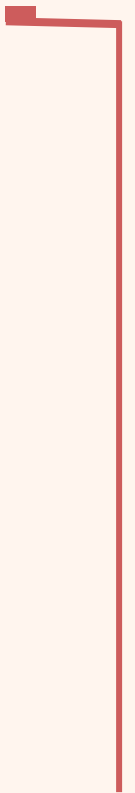
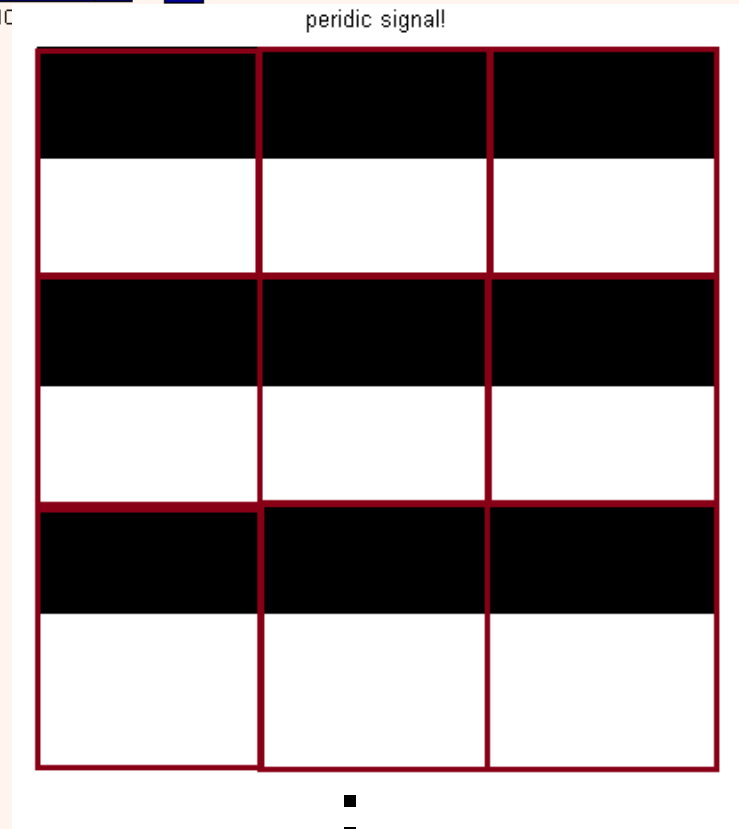

مثال (ادامه...)

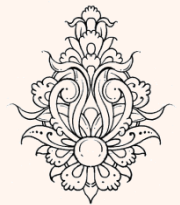
periodic signal!

...

کانولوشن دایروی

- همانند سیگنال یک بعدی، رابطی کانولوشن دوبعدی به صورت خطی است و به طور کلی خواص کانولوشن دوبعدی مشابه کانولوشن یک بعدی است.
- برای استفاده در روابط **DFT** از «کانولوشن دایروی» استفاده می‌شود.
- برای تساوی کانولوشن خطی و دایروی لازم است در ابتدا اندازه‌ی دو ماتریس سیگنال اصلی و پاسخ ضربه، به اندازه‌ی حاصل کانولوشن خطی گسترش یابد.
- این فرآیند با افزایش صفر صورت می‌گیرد.

کانولوشن دایروی با تناوب $(N+B-1) \times (M+A-1)$ معادل کانولوشن خطی است.

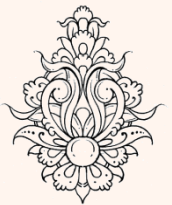
افزایش صفر

$$f_e(m, n) = \begin{cases} f(m, n) & 0 \leq m \leq M-1, \quad 0 \leq n \leq N-1 \\ 0 & M \leq m \leq M_1, \quad N \leq n \leq N_1 \end{cases}$$

$$h_e(m, n) = \begin{cases} h(m, n) & 0 \leq m \leq A-1, \quad 0 \leq n \leq B-1 \\ 0 & A \leq m \leq M_1, \quad B \leq n \leq N_1 \end{cases}$$

$$M_1 = M + A - 1, \quad N_1 = N + B - 1$$

- فرضیه‌ی متناوب بودن f و h اعمال می‌شود، و کانولوشن متناوب محاسبه شده، یک دوره از آن در نظر گرفته می‌شود.

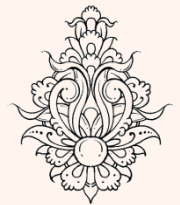
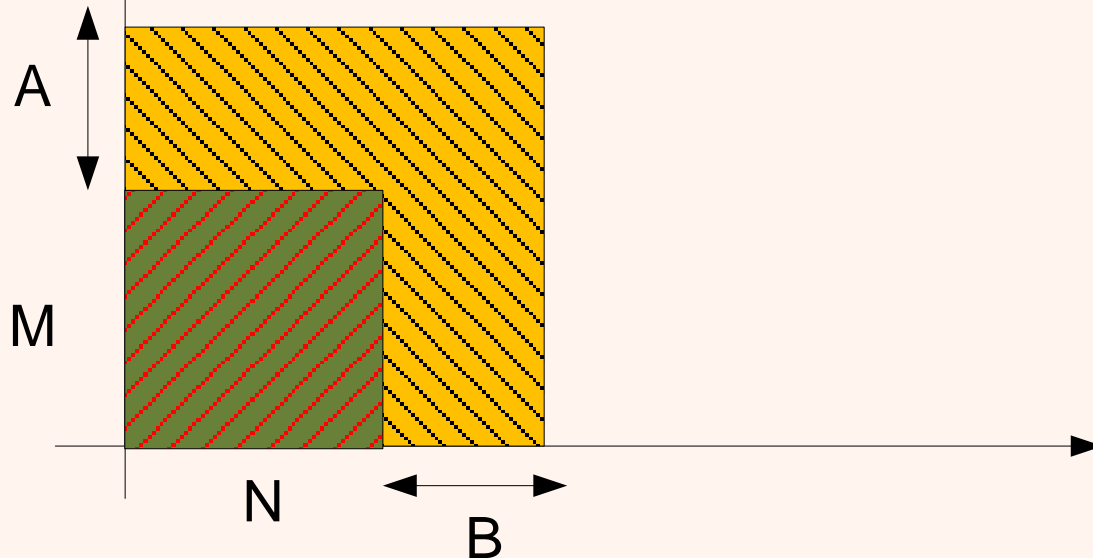

افزایش صفر (ادامه...)

$$f_e(m, n) = \begin{cases} f(m, n) & 0 \leq m \leq M - 1, \quad 0 \leq n \leq N - 1 \\ 0 & M \leq m \leq M_1, \quad N \leq n \leq N_1 \end{cases}$$

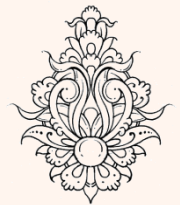
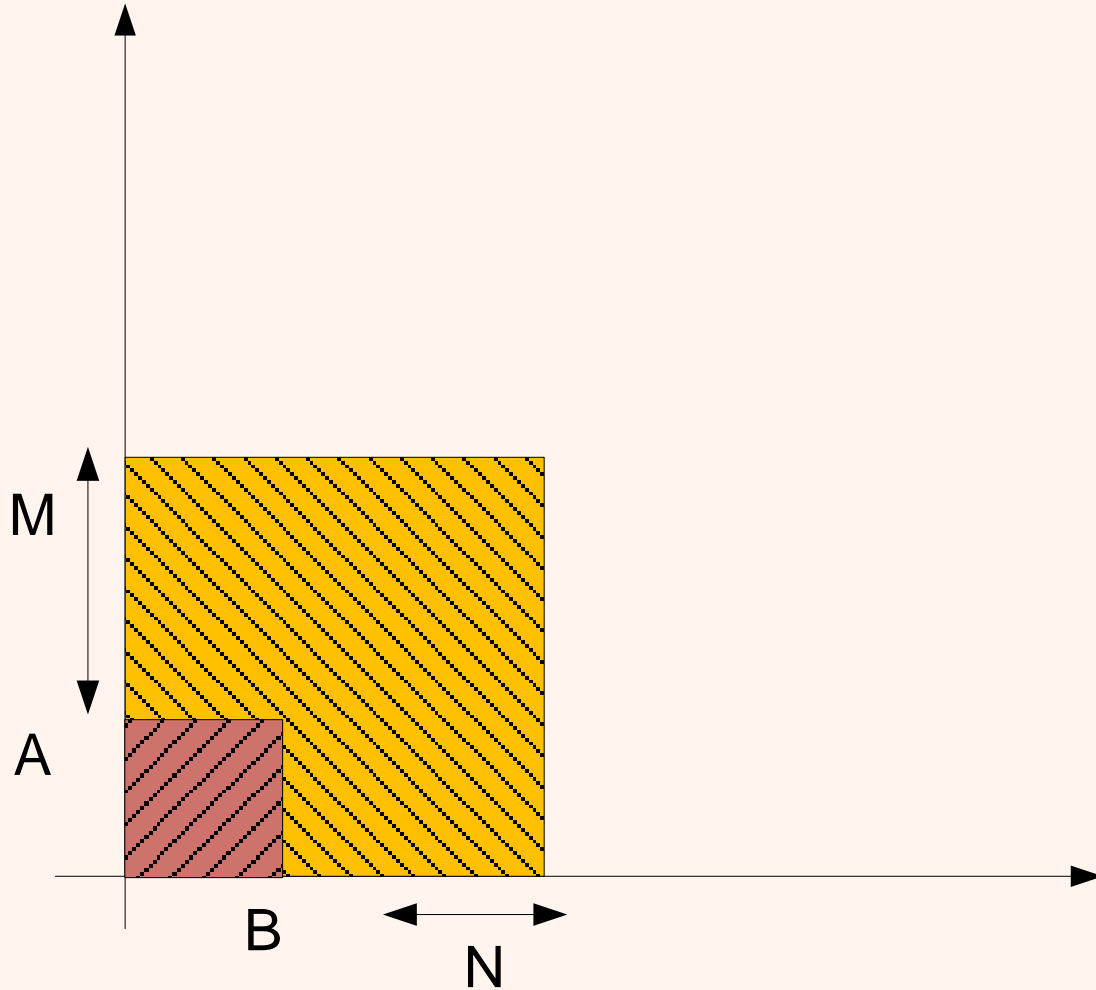
$$\begin{array}{l} f \quad M \times N \\ h \quad A \times B \end{array}$$

افزایش صفر (ادامه...)

$$h_e(m, n) = \begin{cases} h(m, n) & 0 \leq m \leq A - 1, \quad 0 \leq n \leq B - 1 \\ 0 & A \leq m \leq M_1, \quad B \leq n \leq N_1 \end{cases}$$

$$\begin{array}{l} f \quad M \times N \\ h \quad A \times B \end{array}$$

محاسبه‌ی کانولوشن در حوزه‌ی فرکانس

$$f(m, n) * h(m, n) = \{f_e(m, n) \otimes h_e(m, n)\}$$

$$= \sum_{k=0}^{M_1-1} \sum_{l=0}^{N_1-1} f_e(k, l) h_e(m-k, n-l) \xleftrightarrow{DFT} F_e(u, v) \cdot H_e(u, v)$$

$$\text{if } X(\omega) = F\{x(n)\}, \quad H(\omega) = F\{h(n)\}$$

$$y(n) = \sum_{i=-\infty}^{\infty} x(i)h(n-i) = x(n) * h(n)$$

$$F\{y(n)\} = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k)h(n-k) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} \left[\sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k)h(n-k) \right] e^{-j\omega n} \quad n-k = m$$

$$= \sum_{m=-\infty}^{\infty} \left[\sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k)h(m) \right] e^{-j\omega(m+k)} = X(\omega)H(\omega)$$

فضای دوبعدی

$$f(m, n) * h(m, n) = \{f_e(m, n) \otimes h_e(m, n)\}$$

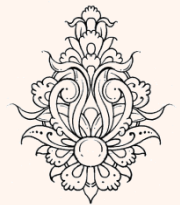
$$= \sum_{k=0}^{M_1-1} \sum_{l=0}^{N_1-1} f_e(k, l) h_e(m-k, n-l) \xleftrightarrow{DFT} F_e(u, v) \cdot H_e(u, v)$$

$$f_e(m, n) * h_e(m, n) \xleftrightarrow{DFT} F_e(u, v) \cdot H_e(u, v)$$

$$f_e(m, n) \cdot h_e(m, n) \xleftrightarrow{DFT} \{F_e(u, v) * H_e(u, v)\}$$

کانولوشن در موزه‌ی زمان مکان معادل ضرب در موزه‌ی فرکانس خواهد بود

ضرب در موزه‌ی زمان مکان معادل کانولوشن در موزه‌ی فرکانس است

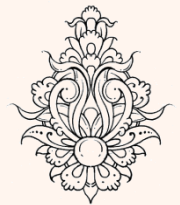
مثال

```
# Calculate padded size
PQ = paddedsize(f.shape)
# Zero-pad the image and perform 2D FFT
F = np.fft.fft2(f, PQ)
# Create a Gaussian low-pass filter
sig = 5
H = lpfilter('gaussian', PQ[0], PQ[1], 2 * sig)
# Apply the filter in the frequency domain
G = np.fft.fftshift(H) * F
```

Full Padded result

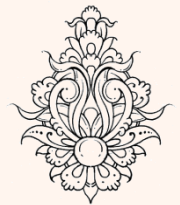
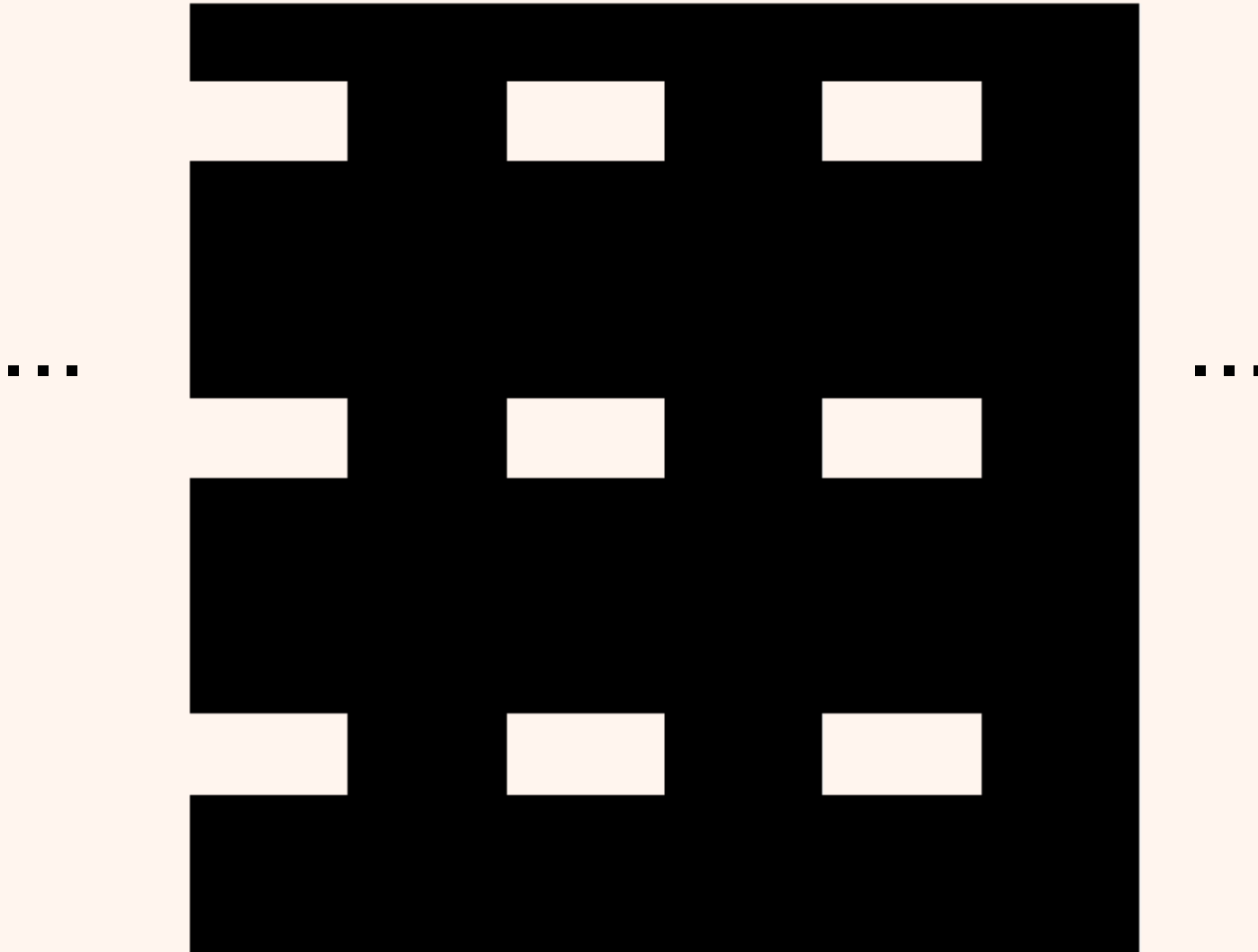
Filtered

مثال (ادامه...)

⋮

periodic signal!

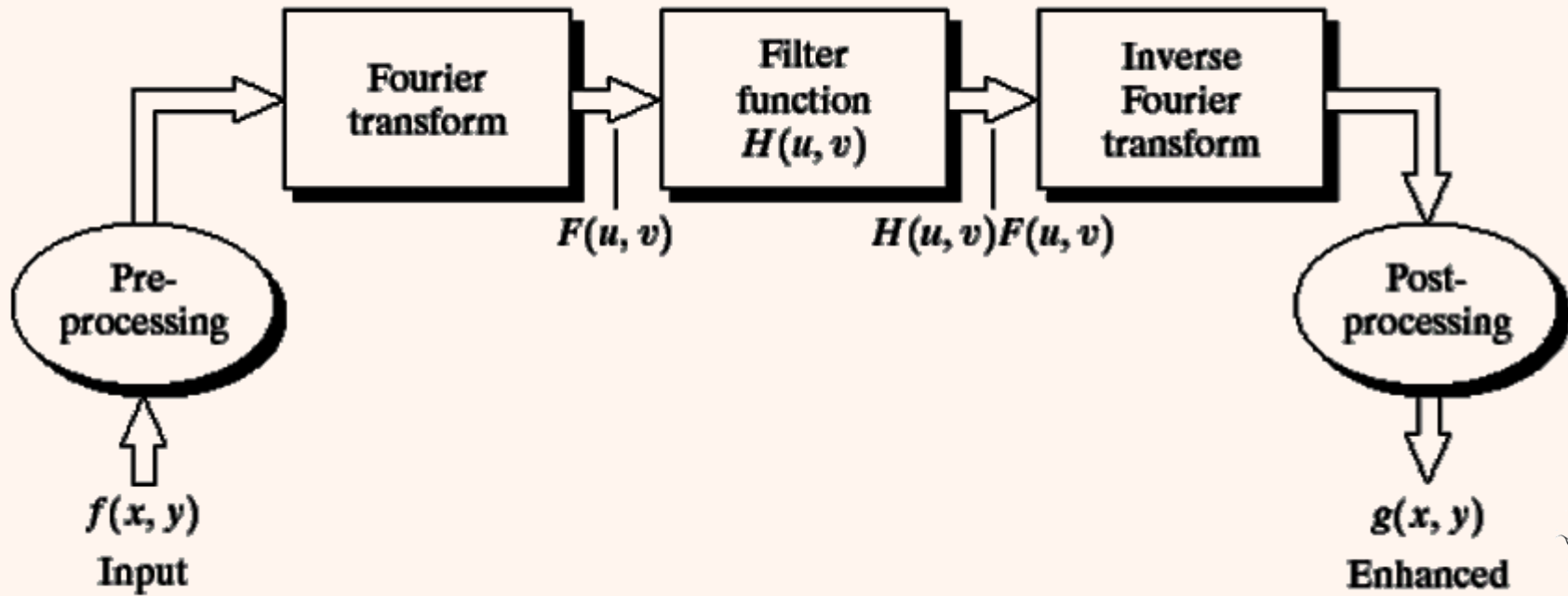

⋮

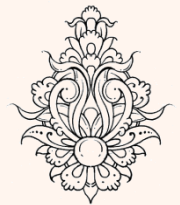
اعمال فیلتر در دامنه فرکانس

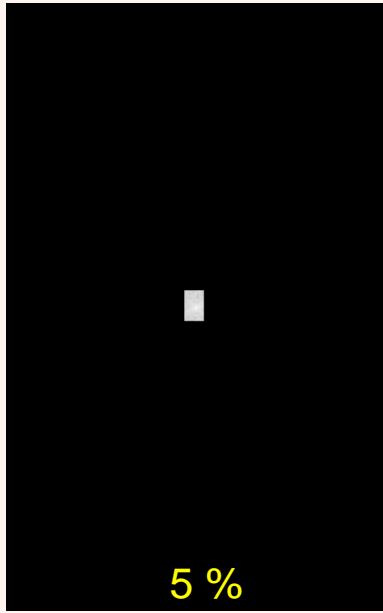
Images taken from Gonzalez & Woods, Digital Image Processing (2002)

Frequency domain filtering operation

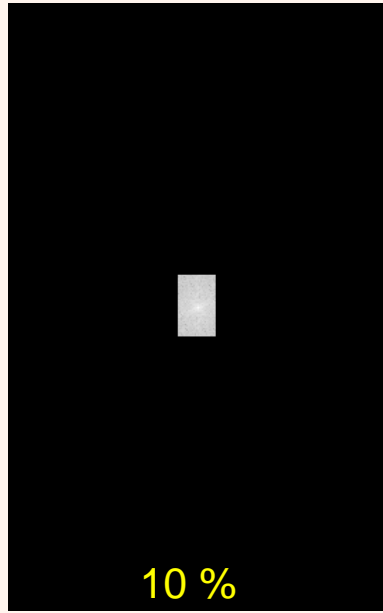

در مواردی که پنجره‌ی مورد نظر بزرگ است اعمال فیلتر در دامنه فرکانس به لحاظ محاسبات از کارایی بیشتری برخوردار است.

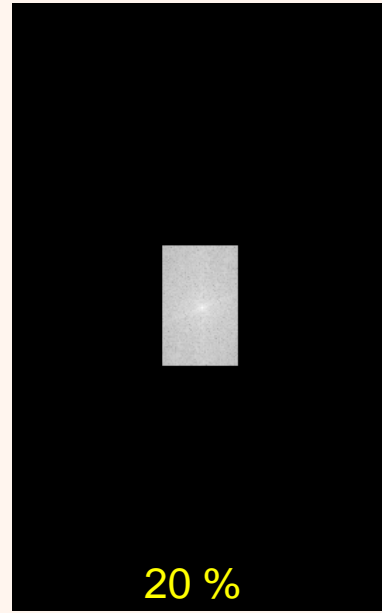

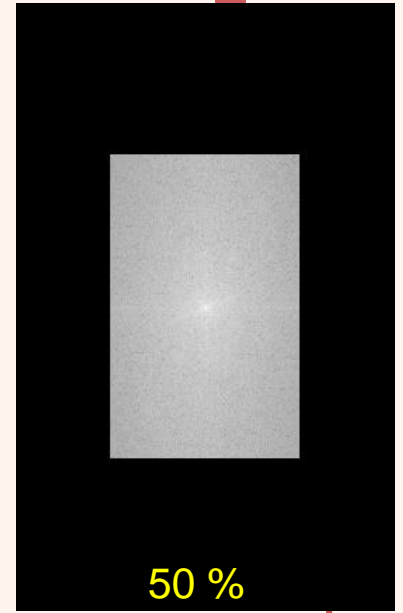
5 %

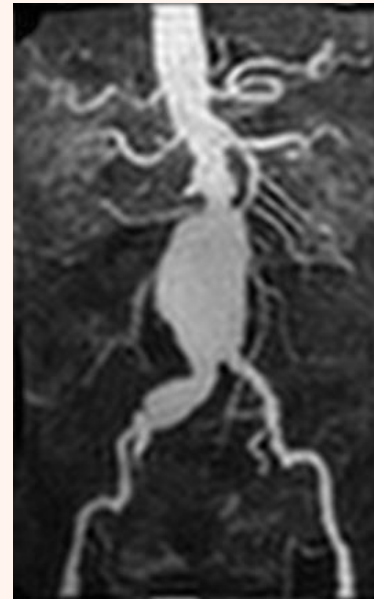
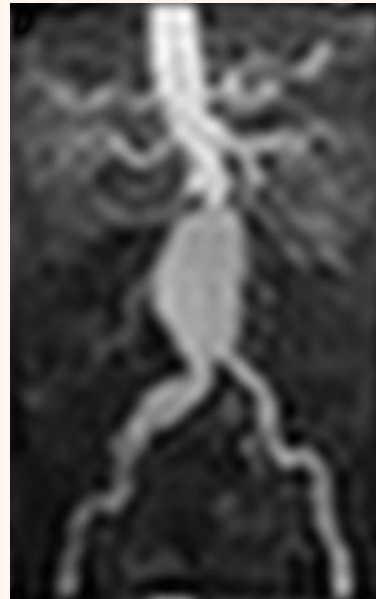
10 %

20 %

50 %

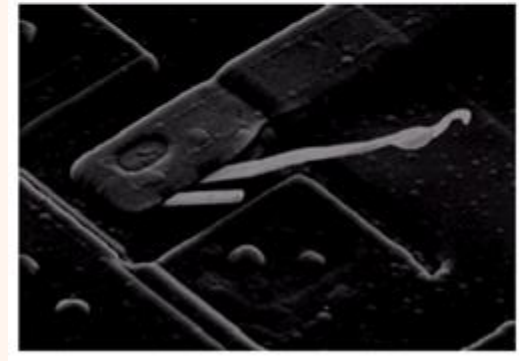
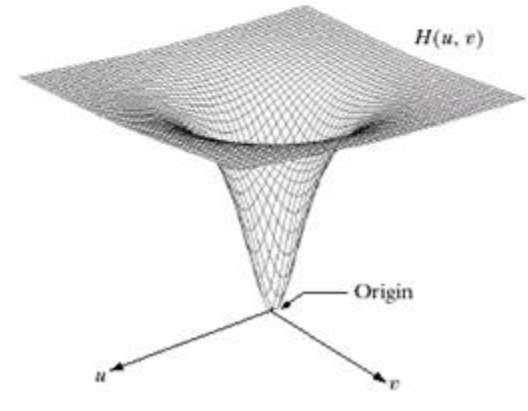
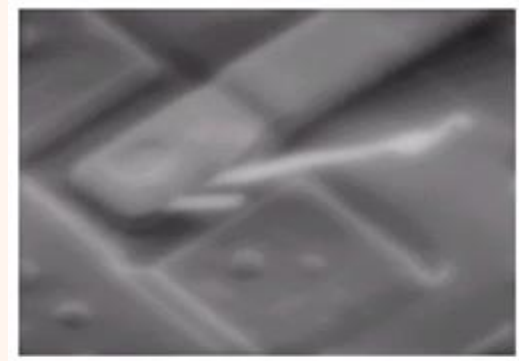
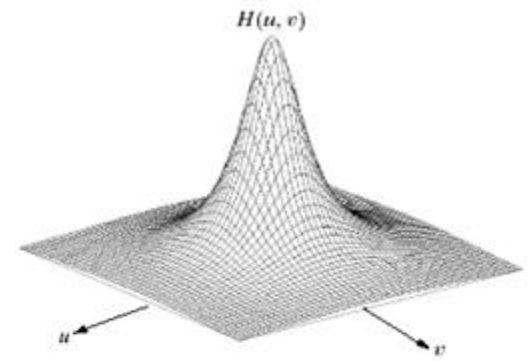
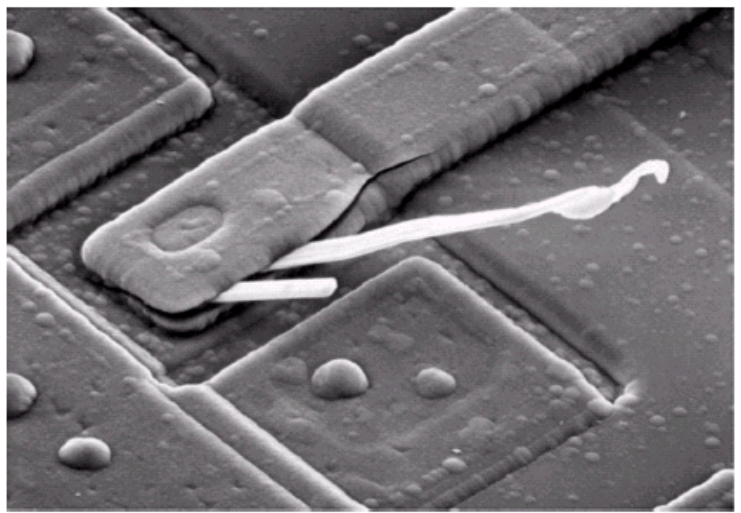

۸۵

Images taken from Gonzalez & Woods, Digital Image Processing (2002)

Low Pass Filter

High Pass Filter

بهشتی

مراحل اعمال فیلتر در دامنه‌ی فرکانس

تعداد صفرهای بهینه برای اضافه کردن را با توجه به اندازه‌ی تصویر به دست آورید.

تبدیل فوریه را برای تصویر با توجه به اندازه‌ی جدید به دست آورید.

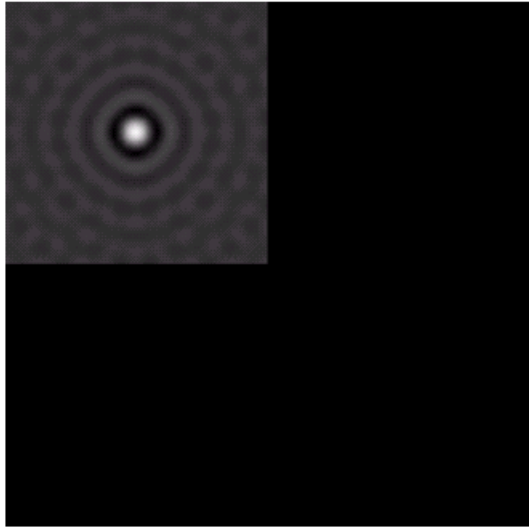
فیلتر مورد نظر را برای اندازه‌ی جدید به دست آورید. (اندازه‌ی فیلتر و تصویر اصلی باید یکسان باشد)

تصویر و فیلتر را در هم ضرب نمایید.

از نتیجه‌ی به دست آمده تبدیل معکوس فوریه گرفته برای اندازه‌ی تصویر اصلی آن را برش دهید.

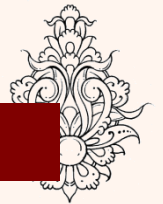
مثال

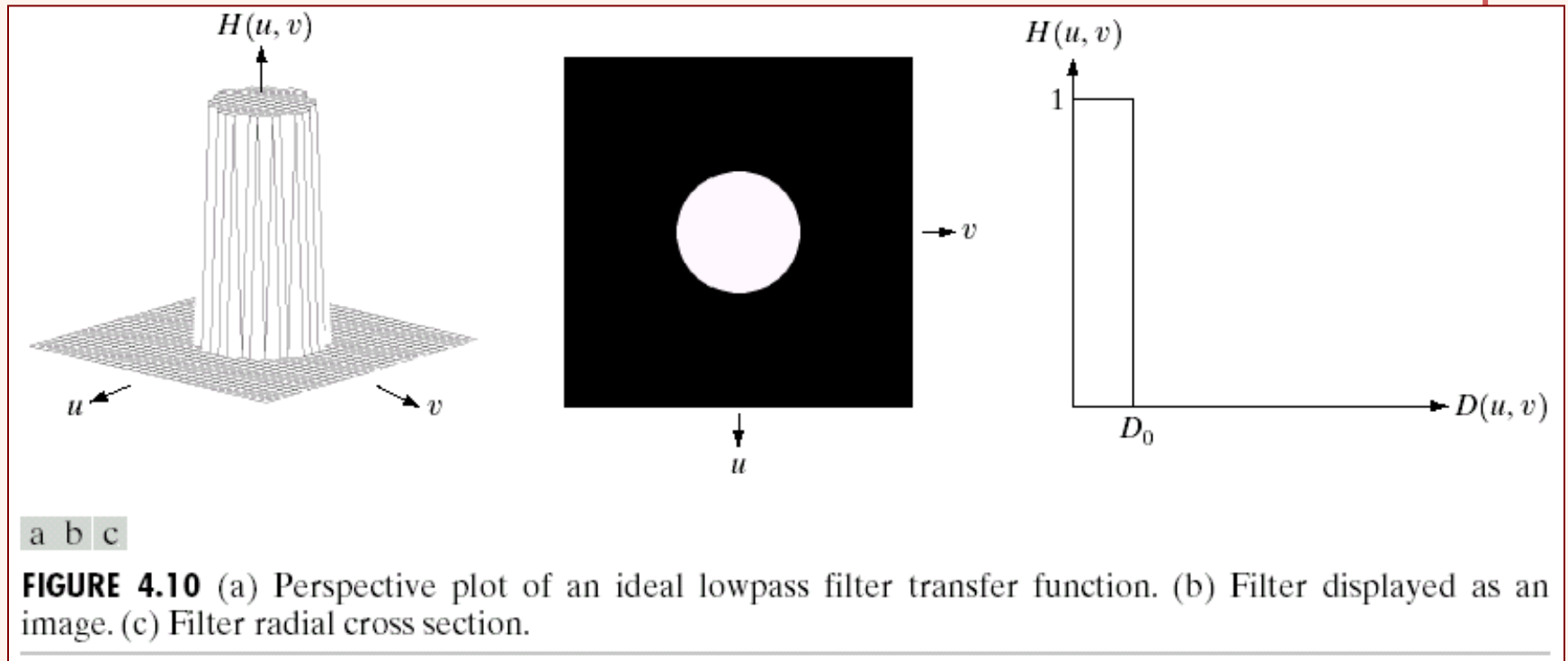
Padded Lowpass Filter in
the Spatial domain

Result of filtering with padding

فیلتر ایده آل

Ideal filter

اعمال فیلتر ایده آل

```
f = cv2.imread('images/cameraman.tif', cv2.IMREAD_GRAYSCALE).astype(np.float32)
```

```
PQ = paddedsize(f.shape)
```

```
F = np.fft.fft2(f, s=PQ)
```

```
sig = 50
```

```
Hc = lpfilter('ideal', PQ[0], PQ[1], sig)
```

```
H=np.fft.fftshift(Hc)
```

```
G = H * F
```

```
g = np.real(np.fft.ifft2(G))
```

```
g = g[:f.shape[0], :f.shape[1]]
```

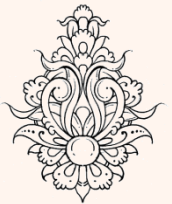

Org

Ideal Filter

Filtered

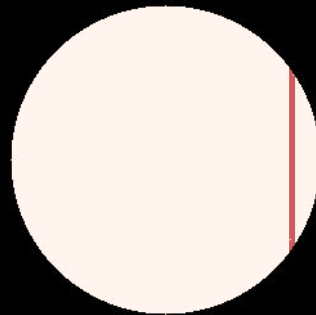
Sig=10

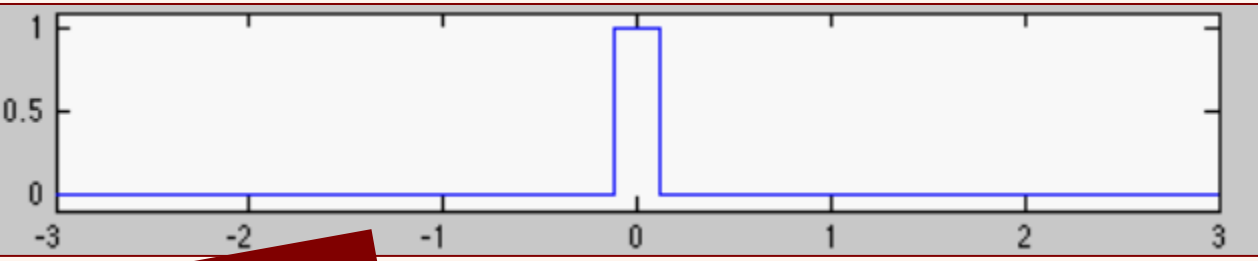

Sig=20

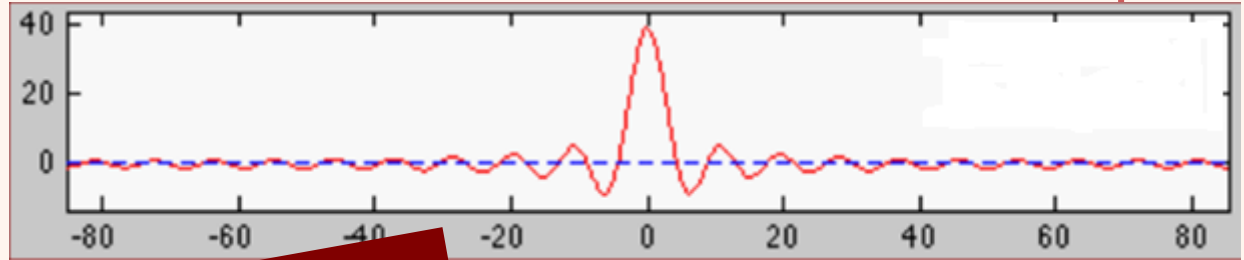

Sig=120

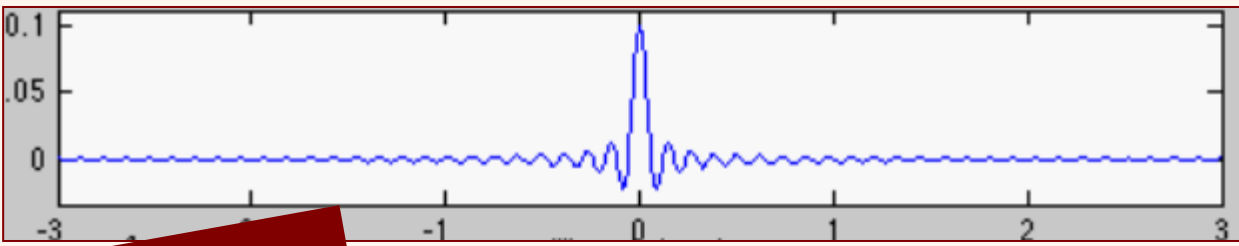

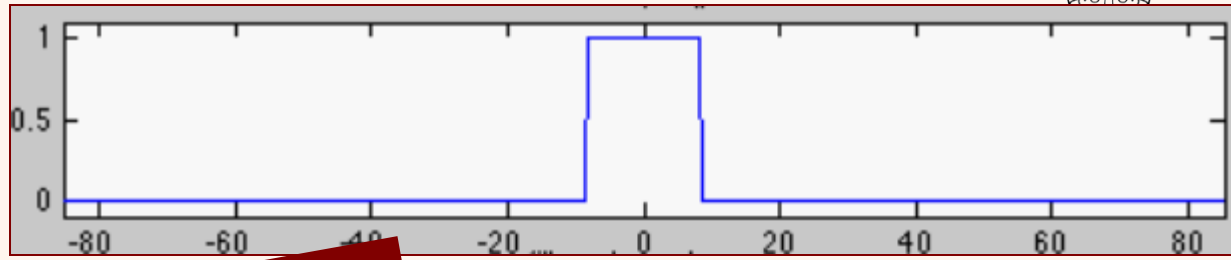
Spatial

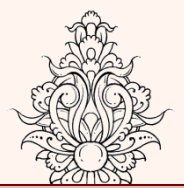
Frequency

Spatial

Frequency

فیلتر پایین‌گذر گاوسی

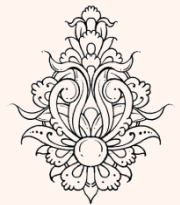
- ساختار فیلتر مذکور مانند زیر است:

$$H(u, v) = e^{-D^2(u, v)/2\sigma^2}$$

$D(u, v)$ بیان‌گر فاصله از مرکز است.

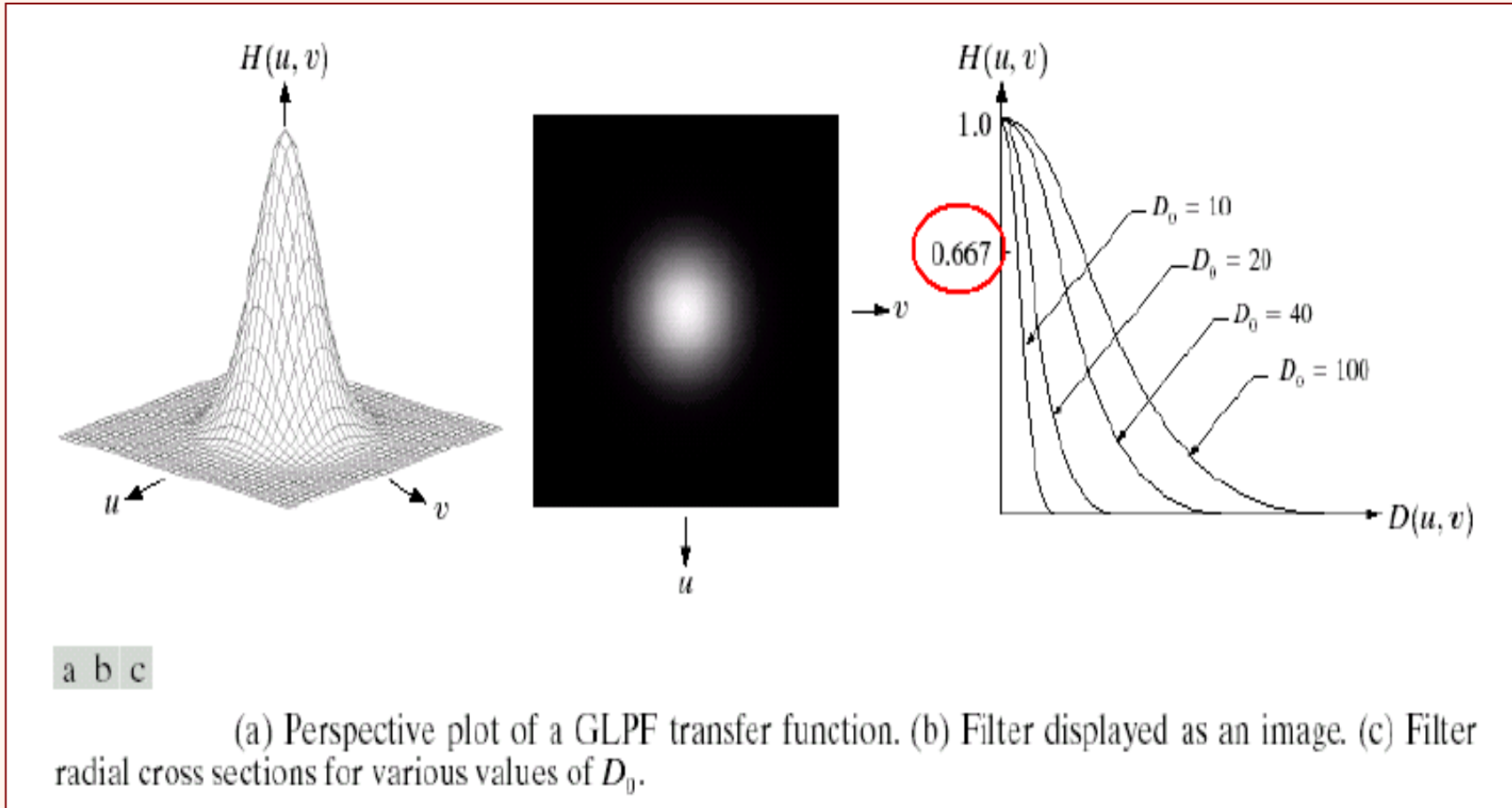
- اگر $\sigma = D_0$

$$H(u, v) = e^{-D^2(u, v)/2D_0^2}$$

فیلتر پایین‌گذر گاوسی

تأسیسات
سازمان
بهره‌مندی

```
PQ = paddedsize(f.shape)
F = np.fft.fft2(f, s=PQ)
sig = 50
Hc = lpfilter('gaussina', PQ[0], PQ[1], sig)
H=np.fft.fftshift(Hc)
G = H * F
g = np.real(np.fft.ifft2(G))
g = g[:f.shape[0], :f.shape[1]]
```

Filtered

Org

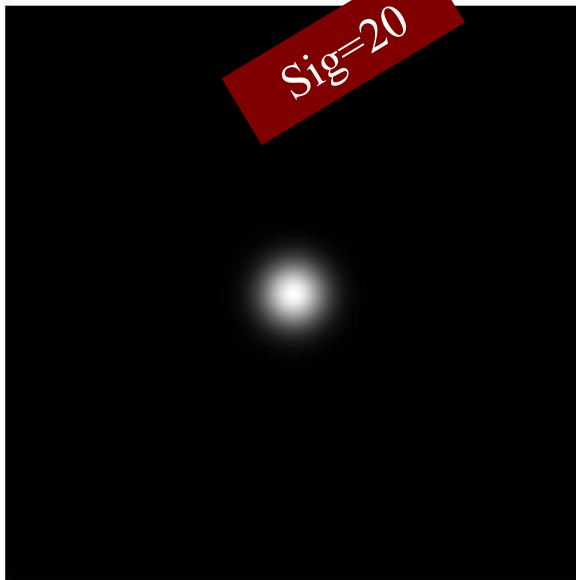
Gaussian Filter

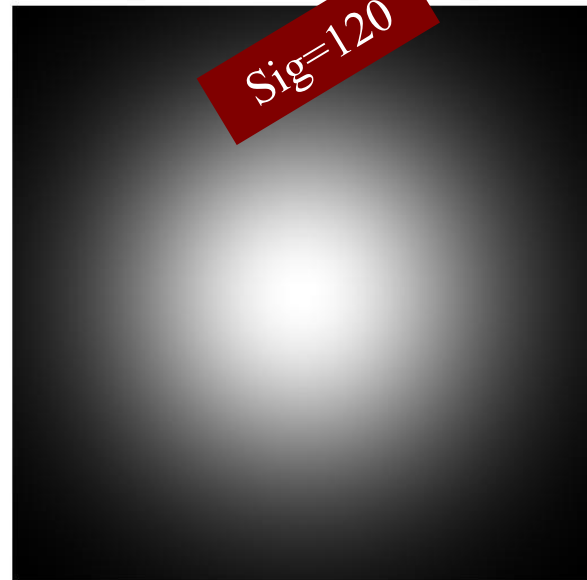
Sig=10

Sig=20

Sig=120

fax transmissions

a b

(a) Sample text of poor resolution (note broken characters in magnified view).
 (b) Result of filtering with a GLPF (broken character segments were joined).

Historically, certain computer programs were written using only two digits rather than four to define the applicable year. Accordingly, the company's software may recognize a date using "00" as 1900 rather than the year 2000.

Historically, certain computer programs were written using only two digits rather than four to define the applicable year. Accordingly, the company's software may recognize a date using "00" as 1900 rather than the year 2000.

تاسیس شده
سپهر
بهشتی

از جزئیات ریز صرفنظر می‌شود

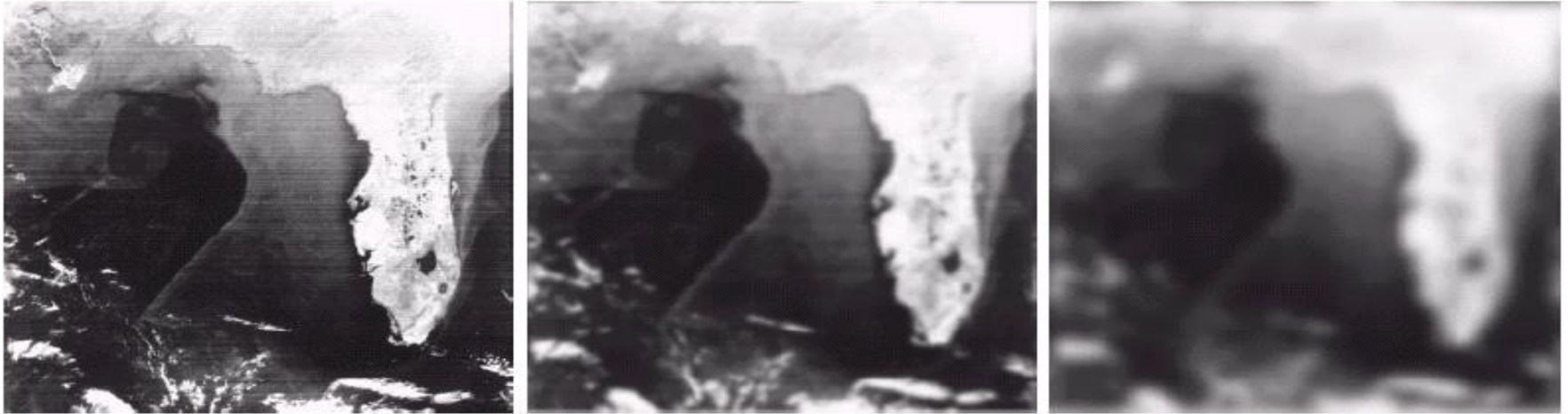

a b c

(a) Original image (1028×732 pixels). (b) Result of filtering with a GLPF with $D_0 = 100$. (c) Result of filtering with a GLPF with $D_0 = 80$. Note reduction in skin fine lines in the magnified sections of (b) and (c).

تاریخچه
بهریسی

• کاهش خطوط ناشی از اسکن نمودن

a b c

(a) Image showing prominent scan lines. (b) Result of using a GLPF with $D_0 = 30$. (c) Result of using a GLPF with $D_0 = 10$. (Original image courtesy of NOAA.)

High Pass Filter

```
f = imread('cameraman.tif');  
imshow(f, []);  
PQ=paddedsize(size(f));  
F=fft2(f,PQ(1),PQ(2));  
sig=50;  
H=lpfilter('ideal',PQ(1),PQ(2),sig);  
Hh=1-H;  
figure;  
imshow(fftshift(Hh), []);  
G=Hh.*F;  
g=real(ifft2(G));  
g=g(1:size(f,1),1:size(f,2));  
Figure;imshow(g, []);  
Figure;imshow(abs(g), []);
```

فیلتر بالا

Filtered

Org

Ideal High pass

Filtered

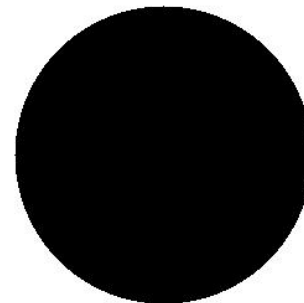
Sig=10

Sig=20

Sig=120

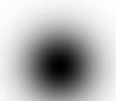

Sig=10

Sig=20

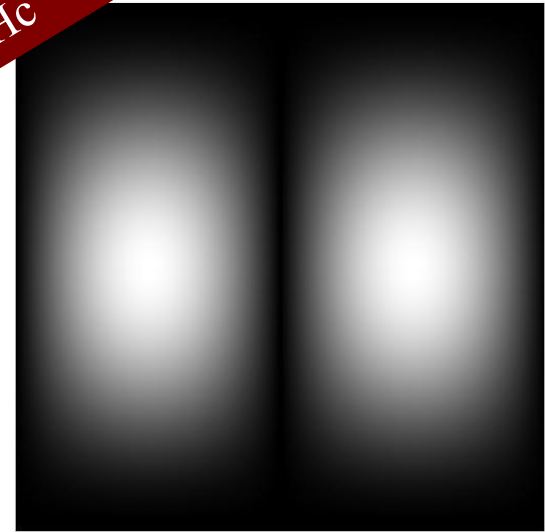
Sig=120

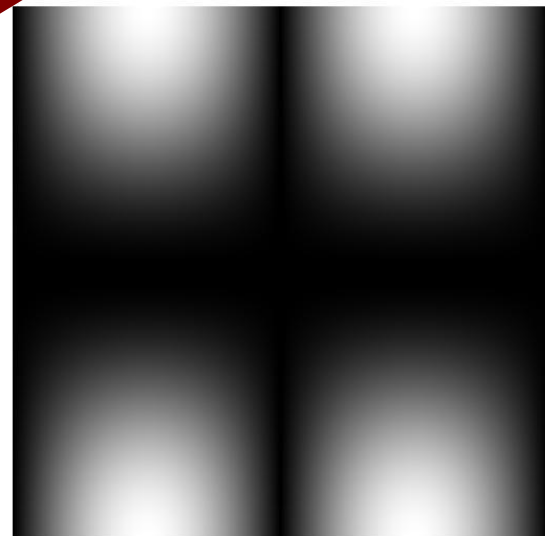
به دست آوردن معادل فیلتر

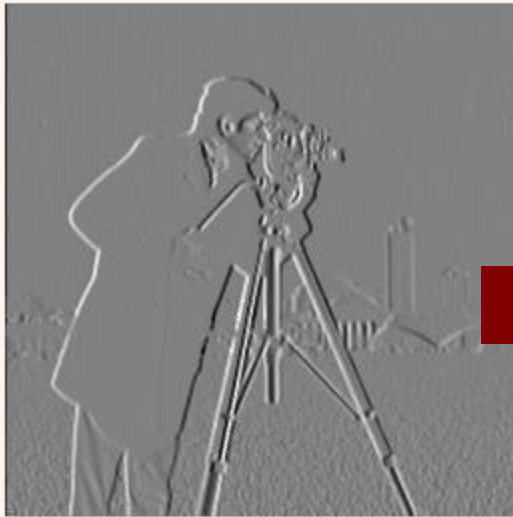
```
# Load the image  
f = cv2.imread('images/cameraman.tif',  
cv2.IMREAD_GRAYSCALE).astype(np.float32)  
# Create a Sobel filter (transpose for vertical  
edges)  
h = np.array([[1, 0, -1], [2, 0, -2], [1, 0, -1]],  
dtype=np.float32)  
# Calculate the padded size  
PQ = paddedsize(f.shape)  
# Perform 2D FFT of the image  
F = np.fft.fft2(f, s=PQ)  
# Compute the frequency response of the  
Sobel filter  
H = freqz2(h, PQ[0], PQ[1])  
Hc = np.fft.fftshift(H)
```

Hc

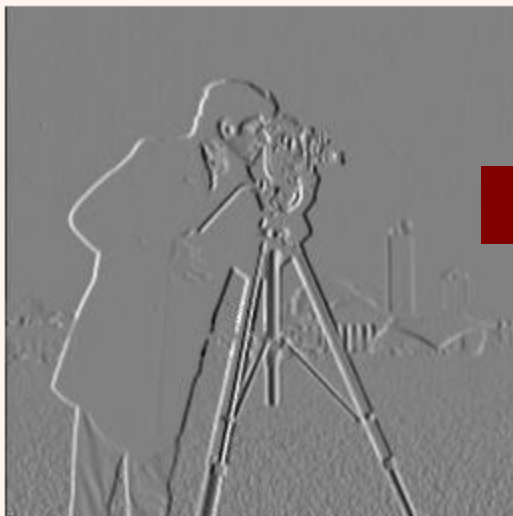

H

دامنه ی فرکانس

دامنه ی زمان-مکان

